

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

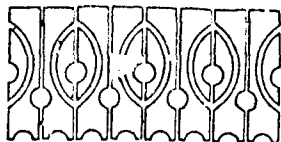
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

BCU Cluj CUPRINSUL: rary Cluj

1 Regulamentul Legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române, de: Virgil Ionescu Darzeu 2 Din doloanțele și plângerile foștilor subnotari, de: V. N. sub-notar 3 Ignorarea adm., de: Carol Izsáky. 4 Ordonanțe cu caracter administrativ		5 Rezumate de jurisprudența 6 Regulament privitor la modul de adm. și exploatare a izlazurilor comunale și a pășunatelor particulare indivize. (Mon Of) 7 Soluțiuni și interpr. administrative 8 Publicațiuni.

Apare în 1 și 15
a fiecărei luni.

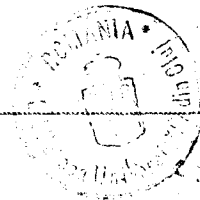
MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 200 Lei
Pe 1/2 an 100 Lei

ADRESA:

Notariatul — Primăria

D. u. _____

Județul: _____

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orașanesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj. :-:

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

ASUPRA ART. 61 DIN REGULAMENTUL. LEGEI PENTRU DOBÂNDIREA ȘI PIERDEREA NAȚIONALITĂȚII ROMÂNE.

Pentru că chestiunea aranjării situației civice a locuitorilor din teritoriile alipite, e una din cele mai principale și reale, în interesul superior a Statului, se cere ca atât timp cât sunt în curs de aplicare legea cu regulamentul pentru dobândirea și pierderea naționalității române, toate neînțeleșurile, omisiunile sau adăsurile cari pot da loc la interpretări sau la greșeli întru recunoașterea dreptului de a fi considerat cetățean român trebuie să dispară.

În articole anterioare, în coloanele acestei reviste, arătam diferite observații constatate cu aplicarea acestei legi, preconizând imediată revizuire a legii, acolo unde căile de atac erau înlăturate pentru înlăturarea celor neregulați înscrși sau omși a fi înscrși, cum și alte nepotriviri din regulamentul acestei legi.

Azi voi cerca să arăt o greșală care s'a făcut odată cu alcătuirea acestui regulament introducându-se un articol, care nu este de loc în spiritul legii citate, născut dintr'o neînțeleasă interpretare a art. 67 al. VI din lege, anume art. 61 din regulament.

Mai mult, art. 68 din lege prevede că pe baza art. 56 și 66 din lege Ministerul de Interne va elibera celor în drept, prin Primării, certificate de naționalitate, *ori ce alte acte sau certificate de naționalitate sunt nule.*

Vrasezică ori ce alt fel de acte sau certificate eliberate de alte autorități decât Primării, sunt nule-atunci de unde au scos făuritorii regulamentului le, gei, dispozițiunile art. 61 din regulament, care zice: „persoanele prevăzute de art. 2 alin. 4 și 5 din regulamentul, *cari n'au domiciliul în țară*, vor putea cere constatarea naționalității române adresând cereri Ministerului de interne și alătu rând toate ac-

„tele pentru dovedirea condițiilor cerute de lege.

„*Ministerul constatăm temeinicia cererii va libera un certificat de naționalitate?*“

Din nici unul din articolele din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, nu reesă acest drept acordat prin regulament Ministerului de Interne.

Din însași redactarea art. 68 din legea menționată, rezultă că: orice alt act sau certificat eliberat de alte autorități de cât *primăriile comunelor rurale sau orașelor, sunt nule.*

O analogie care s'ar putea argumenta și anume aceea a dreptului Ministerului de a elibera certificate, autoritatea supremă administrativă, când o are autoritatea cea mai mică administrativă: comuna rurală, e inadmisibilă și ca drept și ca logică.

Ca logică, pentru că nu toate drepturile conferite comunelor prin legi și regulamente, pot fi executate direct de Ministerul de Interne: legea poliției rurale, legea poliției veterinare, legea cărciumelor etc. etc., pot fi cel mult — autoritățile administrative inferioare — controlate, dar ca Ministrul sau subsecretarul de Stat să execute dispozițiunile legilor citate, e o imposibilitate juridică.

Ca drept, prin însași art. 67 și 68 din lege se conferă dreptul de a elibera certificate de naționalitate numai primăriilor, considerându-se nule ori ce alt fel de certificate de naționalitate ce s'ar elibera de ori care altă autoritate — deci și de către Ministerul de Interne.

Atunci pe ce s'a întemerat făuritorul art. 61 din regulament când a atribuit Ministerului de Interne dreptul de a elibera certificate de naționalitate, pentru cei ce n'au domiciliul în țară?

Când legiuitorul și mai apoi legea nu hotărăște nimic în această privință, poate regulamentul, care dezvoltă principiile legii, să extindă drepturi unor alte autorități de cât cele legale recunoscute, a face sau a nu face un drept? Poate regulamentul să împuie, în desfășurarea dispozițiilor articolelor sale, legii, dispozițiuni contrare acelei legi?

E logic și drept și juridic, a răspunde: nu
Mai mult.

Art. 63 din regulamentul legii despre care vorbim, și care e adevăratul interpretator al dispozițiilor art. 2 din regulament, art. 36 din lege și 67 și 68 din aceeași lege, în al. I, trimite la naturalizare pe toți acei cari n'au fost cuprinși în registrele comunale de naționalitate întocmite, conform art. 7 și următorii din lege; în al. II. precizează cari sunt acei cari ar mai putea cere recunoașterea călătăței de cetățean român — însă cari au dobândită de drept naționalitatea română — adică acei cari la alcătuirea și afișarea listelor de naționalitate au fost absenți din comunele unde trebuiau să fie înscrși, adică, acolo unde aveau apartenența — în Transilvania, Domiciliul administrativ — în Basarabia sau indigenatul — în Bucovina. În al III-lea de asemenea dă dreptul, celui căruia i s'ar refuza eliberarea certificatului de naționalitate, de a face apel în termen de 40 zile libere dela refuzare, la Tribunal și recurs cu termen de 20 zile libere dela pronunțarea sentinței Tribunalului, precizând în al IV-lea, că se dă certificatul de naționalitate numai acelor cari au fost absenți în timpul întocmirii listelor din comuna unde avea dreptul de a fi înscris, cu autorizațiunea prealabilă a Ministerului.

În același sens se pronunță și art. 41—52, din regulamentul legii și art. 64, 65 și 67 din lege.

Să revenim la art. 61 din regulamentul legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române.

În partea finală a aliniatului întâi a acestui articol spune: „adresând cereri Ministerului de Interne“ și alăturând toate actele pentru dovedirea condițiilor cerute de lege“;

Ce face Ministerul, față de asemenea cereri cari i-se înaintează? Ia de bune actele ce i se prezintă fără a face noi cercetări pentru convingerea temeiniciei cererii, sau cere noi relații autorităților respective?

Din practica lucrurilor știu că se cer relații diferitelor autorități și numai după ce se capătă deplina siguranță a veracității celor afirmat de petiționar ca și autenticității celor cu-

prinse în actele atașate, și cu avizul comisiunii instituite prin decizia Ministerului No.
., Ministerul se pronunță.

Ceea ce înseamnă că tot autoritățile administrative în subordine certifică exactitatea afirmațiilor ca și ale actelor prezentate de petiționar începând cu primăriile — după care Ministerul avizează.

Dar hotărârea Ministerului, de a se înscri în registrul de naționalitate al Ministerului, și a i se elibera certificatul de naționalitate de către aceeași autoritate, este susceptibilă de vre o cale de atac: apel sau recurs?

Să presupunem că X. a fost înscris în registrul de naționalitate a Ministerului, înscriere discutabilă și atacabilă. Vor putea autoritățile administrative sau polițienești sau cei cari ar avea un interes să apeleze și recureze o înscriere, care ar fi neregulat făcută, vor putea apela sau face recurs contra unei asemenea înscrieri?

Răspunsul e categoric: nu.

Atunci ce se face cu dispozițiunile art. 64, 65 și 67 din lege sau 41—52 și 63 din regulamentul acestei legi, cari dă drept a se ataca cererile cari nu prezintă suficientă garanții că sunt complete conforme cu legea? Sunt aceste articole de lege și regulamente aplicabile față de art. 61 din regulament?

Sigur că nu, pentru faptul că Ministerul de Interne ar fi și este ultima instanță de apelare în diversele cazuri ce se ivesc în practica administrativă. La cine să se mai poată apela sau face recurs? Aici făuritorul regulamentului acestor legi numai dă nici o explicație

În asemenea caz, când legea nu prevede eliberări de certificate de naționalitate, decât de către primării (art. 68 al II. din lege) considerând de nulc eliberarea a orice acte sau certificate de naționalitate (art. 68 al. II) pot avea ființă legală certificatele eliberate de Ministerul de Interne conform art. 61 din regulamentul legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române?

Desigur că nu.

Care este situația acestui articol din regulament (art 61), față de articolele din legea de mai sus, care nu-l consacră cu unul din ele?

Desigur că inexistentă.

Și atunci care este soluția juridică a acestei situațiuni?

Abrogarea art. 61 din regulament ca ilegal.

Dar care este situația certificatelor de naționalitate română, eliberate de Minister față de cele de mai sus?

Desigur, articolul 61 din regulament fiind contrar spiritului legii și deci totdeauna anulabil, și certificatele de naționalitate eliberate în asemenea situațiuni sunt anulabile, pentru aceleași considerente

Care ar fi situația persoanelor cari au obținut asemenea certificate?

Răspunsul e simplu. Intrarea în legalitate. Anularea certificatelor eliberate și trimiterea cazurilor primăriilor respective pentru a fi cercetate și a li se elibera noi certificate de naționalitate conform art. 68 al. I din lege și 63 al. IV din regulamentul aceleiași legi.

Alte căi nu sunt. Vorbim de căile legale.

În același sens se pronunță și Dl Dimitrie G. Maxim președinte la Curtea de apel din București, în lucrarea sa „Naționalizarea în România după constituțiune și noua lege a naționalității”, la pag. 233 Cap. III. intitulat „Dificultăți ivite cu ocazia constatării naționalității române”. Subtitlul acestui capitol, este: „Certificatele de naționalitate ale Ministerului de Interne în baza art. 61 al regulamentului în fața de art. 67 și 68 ale legii naționalității din 1924.”

Nulitatea lor.

Iată ce spune d-sa :

„Am arătat că legea nouă a naționalității pentru a avea o catagrafie exactă a tuturor locuitorilor cari au devenit cetățeni români, în urma unirii Basarabiei, Bucovinei, Transilvaniei, Banatului, și Maramureșului, a prescris constatarea din oficiu, de către anume comisiuni administrative, prevăzute și în regulamentul pentru constatarea naționalității române, a tuturor zișilor locuitori. Această măsură s'a luat cu drept de apel pentru cei omiși, sau cei care fac contestațiuni, la comisiunile ce funcționează la fiecare Curte de apel și cu drept de recurs, în termene anume fixate”.

„Astfel, cei netrecuți în listele de cetățenie, prin neglijența lor, pierd dreptul de cetățenie, neputând recurge de cât la naturalizarea ordinară”.

„Dar fiindcă cei absenți dela domiciliu, în timpul efectuării listelor, erau în imposibilitate de a face acte de conservare a dreptului lor, li-s'a dat învoirea de a cere oricând, dela autoritatea comunală competentă, actul de naționalitate, cu aceleași drept de apel și recurs, în termenele legale, împotriva deciziei acestei autorități și cu aceleași garanții de publicitate

a cererii de înscriere, spre a putea fi controlată și contestată de cei interesați. (Art. 64—69 din lege)“.

„Nicăeri, în legea naționalității, nu se prevede că Ministerul de Interne are competența de a statua, în fond, asupra chestiunilor de naționalitate, întrucât prin art 58, se arată categoric că certificatele se dau de zisul Minister, numai în baza listelor și hotărârilor forurilor competente și prin primării. Și mai mult de cât atât, legiuitorul prin acest text, are grijă de a decreta nulitatea oricărui act sau certificat de naționalitate, eliberat, prin nesocotirea măsurii ce o credea necesară, în interesul general“.

„În urmă însă, cu ocaziunea redactării regulamentului naționalității române, autorii lui, n'au observat că, după dispozițiunile clare ale legii, a cărei principii urmau să le desvolte. constatarea naționalității și deci certificatele de naționalitate, se dau, în primul loc, celor ce au fost prezenți de către forurile în drept, potrivit listelor întocmite la Primării; iar celor absenți, tot de către aceste foruri, adică de cele două comisiuni menționate prin lege și astfel, s'a prescris prin art. 61 al regulamentului, clausa, după care, locuitorilor absenți, cari n'au domiciliul în țară, li se poate stabili naționalitatea română, de către Ministerul de Interne, care constatând, în baza dovezilor prezentate, temeinicia cererii, va elibera certificatul“.

„Din cele ce preced rezultă că, față cu această contradicție între lege și regulament și a nulității decretate formal prin art. 68 din lege tot ceea ce cuprinde regulamentul peste dispozițiunile legii nu poate avea tărie; și deci competența ce s'a acordat Ministerului, de a statua în fond în această materie, nu poate fi luată în considerațiune și ori ce certificat de naționalitate, eliberat de zisa autoritate superioară administrativă, în lipsa unei hotărâri legale, este nul“.

Cei în drept sunt chemați să ia dispozițiuni de revizuire și a legii, dar mai ales a regulamentului, pentruca toate interpretările în afara dispozițiunilor formale ale legii, să înceteze, pentru bunul cuvânt al respectului de lege și al reîntrării în legalitate.

Într'un număr viitor voi arăta și alte nepotriviri din regulament.

Virgil Ionescu Darzeu
Director Ministerul de Interne.

Din doleanțele și plângerile foștilor sub-notari.

Este știut de toată lumea administrativă din Ardeal că cea mai rea soartă a adus Legea Unificării Administrative pentru foștii sub-notari, cari astăzi, deși notari diplomați, sunt clasăți în rândul secretarilor comunali, la discreția primarului și poate chiar și a aceluia care mai înainte î-i zicea Dle coleg.

Situația creată acestei tagme din funcționarii administrativi din Ardeal este absolut insuportabilă, un om cu diplomă de notar, ori cât de puțină ambiție ar avea, nu mai poate tolera ca el să fie pms pe aceeaș treaptă cu scriitorul comunal și cu secretarul comunal al Legii Administrative, dela care aceeaș lege nu-i cere nici o pregătire, fie în cea ce ar privi cultura lui generală, fie în cece privește tehnica profesională.

De soartea acestor eremiți ai soartei nu nu se interesează nimeni, poate chiar că nici ei nu se interesează într'adevăr căci prea sunt mici, prea sunt lipsiți de mijloacele materiale de se putea interesa. La toate aceste ne punem întrebarea, că cine ar fi mai competent de a se interesa de ei, răspunsul este că Presidiul Uniunii Generale a Notarilor comunali și cercuali, cu care pot lua mai ușor contact, pot să și comunice durerile lor în „Adția Română” organul oficial al nostru, aceasta cred a fi singura cale prin care ar putea fi auzit și glasul acestei tagme de funcționarii comunali.

Determinat de acest fapt, rog pe cei în drept să judece asupra celor expuse în acest articol și să binevoiască a face demersurile ce vor crede necesare în această cauză.

Principalele doleanțe ale noastre ar fi următoarele;

1. Știm cu toți că Legea Unificării Administrative prevede posturi de secretari de notari, care posturi ar fi cele mai apropiate de posturile vechi de sub-notari, știm însă și acea că în bugetul anului 1926 nu s'a prevăzut nici un atare post, cerem ca în bugetul anului 1927 să se prevadă aceste posturi.

Activitatea secretarului de notar să desfășură conform dispozițiilor legii; *pe temeiul unei delegațiuni scrise, dată pe răspunderea personală a notarului*, prin aceasta dispozițiune a legii sunt prea desconsiderați sec-

retari de notari, în schimb prea multe drepturi și prea mare răspundere se acordă notarilor.

Sunt desconsiderați secretarii de notari din cauză că ei prin acea că lucrează în baza acelei delegațiuni, sunt o păpușe în mâna notarilor, notarul care-i dă delegația oricând îi va putea-o retrace și atunci, cel rămas fără delegațiune pleacă mai departe cu o casă, prin aceasta dispoziție este desconsiderat cel mai mare dintre drepturile acordate funcționarilor publici prin Statut; stabilitatea.

Prea multe drepturi acordă aceasta dispoziție notarului din cauza că după cum rezultă din litera legii, el angajază pe secretarul de notar, el îl concediază și în fine el poate face azi ce vrea, cu viitorul său coleg de mână.

Prea mare va fi răspunderea notarului, deoarece atunci când el știe că este personal răspunzător de tot ce face secretarul de notar, — acele va fi mai mult un chin pe capul său decât un ajutor, ar fi cu mult mai corect ca responsabilitatea să fie în primul rând a secretarului de notar, pentru lucrările ce i-se încredințează lui și numai în al doilea rând a notarului, să-și completeze cunoștințele administrative, atunci pe umerii lui trebuie să apese și o responsabilitate.

Față de aceste extremități, prea mult la unul și nimic la celalalt, ar fi mai bună calea de mijloc secr. de notar să fie numit cu decret, de aceeaș comisie care numește pe notari, el să se bucure de toate drepturile date, și datoriile impuse de Statutul funcționarilor publice, să fie stabil în postul său, căci numai așa va da roade bune activitatea lui.

În cece privește salarizarea secretarilor de notari, ei să fie salarizați de Stat, să nu mai fim expuși a aștepta câte 3 4 luni până ce vor fi bani în cassele comunale ca să poată ridica salariul.

Afară de aceasta, salariile funcționarilor publici se poate întâmpla că se măresc în cursul anului, cum este cazul chiar în acest an, dela 1 Iulie s'au mărit salariile funcționarilor cu 25 %, ce este acum cu salariile funcționarilor comunali, cum se vor mări acelea, pe ce cale? când chiar dacă ar fi bani în fondul de deschideri de credite suplimentare și extraordinare, regulamentul asupra contabilității comu-

nelor rurale, oprește deschiderea acestor fel de credite.

Rugăm pe cei în drept să afle o soluție ca să primim și noi sporul de 25% dela 1 Iulie 1926

2. Legea Unificării Administrative având la bază principiul descentralizării administrative tinde întracolo ca fiecare comună să-și aibă notarul ei, în bugetul anului 1926 nu s'au luat nici posturile cele vechi de notar, astfel că dacă au fost într'o comună notar I și notar II, postul II nu l'au luat în buget, din notarul II au făcut secretar comunal, cerem ca în bugetul anului 1927 să se ia mai multe posturi de notari, sunt notariate cari constau din câte 8—10 comune, și la sediul notariatului au câte 2—3 subnotari, vine țăranul la cancelarie după un bilet de vite 10—15 km. aceste nu mai este descentralizare administrativă. Să se împărțească aceste notariate, ca astfel să ajungă notari diplomați la posturi, țăranul ar scăpa de atâta drum până la sediul notariatului și comunele ar fi mai ușurate prin faptul că nu ar mai plăti pe sub notari din cassele comunale ci ar fi plătit notarul de Stat.

3. Cerem mai departe ca absolvenții Școalelor de Notari din Transilvania, cari au terminat școala până în anul 1925 inclusiv, să fie numiți notari definitivi și stabili, fără a se mai cere dela ei stagiul de 2 ani prevăzut de art 370 din Legea unificării administrative, deoarece noi înainte de a fi primiți la Școala de Notari, a trebuit să facem practică administrativă, de cel puțin un an, fără de care nu eram primiți la școală, după noul Regulament de funcționare a Școalelor de Notari această practică nu se mai cere, mai departe avem câte 1—2 ani de subnotari, toate aceste trebuiesc luate în considerare, pentru noi este un drept câștigat acela ca în baza diplomelor elibrate înainte de a apare Legea Unificării Administrative, să fim numiți notari definitivi în fost.

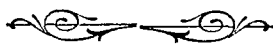
Nu am fi oare neîndreptățiti față de aceia care termină Școala de notari după regulamentul nou, în sensul căreia după un an de școală ei sunt numiți notari stagiați, iar noi cei vechi, avem 1—2 ani de practică administrativă înainte de școala de notari, am funcționat 1—2 ani ca subnotari și acuma după 3—4 ani de practică să fim numiți tot stagiați, ca aceia cari acum termină școala?

4. În fine cerem, ca numirile de notar să se facă după meritul și calitățile personale ale candidaților să se lase la a parte protecția etc

În linii generale aaste ar fi principalele doleanțe ale foștilor sub-notari cu diplomă, cari necondiționat reclamă soluții. Este o presea foarte mare a se crede că în tagma acestor funcționari sunt numai elemente de acelea, cari nu sunt în stare a conduce un notariat de sine stătător, sunt și de aceia, căci nu este pădure fără uscături, dar sunt oameni căsătoriți pe cari anumite interese familiare i-au legat de câte un post de subnotari, suntem mai departe în majoritate tinerii cari am terminat Școala de Notari de câte 2—3 ani, ne-am făcut armata, și am ocupat câte un post de sub-notar până ce vor fi vacante posturi de notari, visam posturi de notari și am ajuns secretari comunali, în special aceștia așteptăm soluții în cauză, deoarece nu mai putem suferi ca să treacă ani de-a rândul și noi să fim ținuți pe acelaș piedestal cu scriitorii și secretarii comunali, cari în majoritatea cazurilor nu au nici o pregătire.

Dacă doleanțele noastre nu vor fi auzite și dacă cererile noastre nu se vor satisface nici cu 1 Ian. 1927, vom fi nevoiți a părăsi cariera pentru care avem diplomă și pregătire specială și vom fi nevoiți a ne căuta alte ocupațiuni!

V. N.
subnotar.

Ignorarea administrației.

Au trecut alegerile deputaților și senatorilor. Am avut ocazia să ascultăm mai multe vorbiri ale candidaților, am cetit cu atențiune ziarele cari s'au ocupat lung și larg de aceste alegeri: dar trebuie se constatăm cu regret, că nici

candidații, nici ziarile absolut nu a luat atâta oboseală, să se ocupe barem în fugă cu soaretea vitrega a funcționarilor, sau cu reformarea administrației, care administrație e deși unificată numai de câteva luni, este evident, că nu poate

să rămâne mult timp nereformată.

Am examinat listele candidaților și am constatat iarăș cu regret, că nu există 20% dintre liste ca să nu aibe între candidați câte un preot sau învățător, dar funcționar administrativ dintre „funcționarii de carieră“, cum sunt subprefecții, primpretorii, sau notarii, nu este nici unu. Foști prefecți sunt mulți, dar trebuie să știm, ca aceștia nu sunt funcționari administrativi de carieră, cari să cunoască administrația din temelie începând dela comuna rurală. Aceasta a fost cauza și în parlamentul trecut, s'a votat o lege administrativă neexecutabilă.

Oare să nu fie fost între acești funcționari nici unul, care să fie meritat să facă parte din Corpul legiuitor? Nu avem noi subprefecții primpretori sau notari titrați și cu diploma de „Doctor“, și mai meritoși ca mulți avocați, preoți și dascăli?!

Oare funcțiunea, activitatea și influența lor în viața publică asupra populației nu e tot atât de importantă, eficace și educatoare ca a preoților și a dascălilor?! Sau dâșii sunt buni numai ca „agenți electorali“ și figuri, cari nu pot lipsi din organismul statului?

Rugăm să nu fim rău înțeleși. Noi nu suntem în contra preoților și învățătorilor și nu voim să detragem nimic din meritele și activitatea lor, dar nu putem să lăsăm fără ob-

servare ignorarea și jignirea funcționarilor administrativi.

În toate vorbirile lor domnii candidați au făcut apel cătră populație, ca să prețue învățătura și se asculte de sfaturile preoților și învățătorilor, dar nici unul nu a atras atențiunea poporului, să asculte din când în când și sfatul primarilor, notarilor și a pretorilor, că și aceștia sunt conducătorii lor. Și totuși autoritățile de la noi așteaptă, ca să ducem pe alegători în fața urnei și dacă rezultatul nu e satisfăcător, primarii, notarii și pretorii sunt vinovați și persecutați, până când preoții și învățătorii rămân nesupărați de nimeni.

Imi permit să declar aci, că nu sunt de părerea că Corpul notarilor sau a funcționarilor administrativi să fie reprezentat în Parlament numai în număr limitat, cum a fost vorba la adunarea generală a Uniunii notarilor, ei trebuie să convingă odată opinia publică și guvernatorii Țării, că până când în Corpurile legiuitoare nu sunt reprezentați proporțional toate funcțiunile, industria, meseria, comerțul și agricultura, cu un cuvânt „oamenii experți“, și vor fi mult mai puțini „juriști“, până atunci legile vor fi unilaterale și neexecutabile.

Carol Izsáky
notar.

Ordonanțe cu caracter administrativ.

Ministerul de Interne Direcțiunea comunală.

No. 16710 C. din 20 Mai 1926.

Domnule Primar!

Prin articolele 212, 213 și 214 din legea pentru unificarea administrativă se impune obligațiunea administrațiilor comunale:

a) De a întocmi un inventar de averea mobilă și imobiliară a comunei completat și sprijinit de planuri, hotărnicii și alte acte descriptive, care să fie ținut la curent cu toate modificările ce ar interveni în situația averilor și care inventar să fie păstrat în arhivă sub răspunderea funcționarului însărcinat și a serviciului respectiv;

b) La intrarea în funcțiune a unui nou consiliu comunal, aceasta să ia cunoștință de cuprinsul inventarului, iar primarul și delegația permanentă să se asigure personal de existența și starea mobilelor și imobilelor trecute în inventar;

c) A supraveghea de aproape proprietățile îngrijind a se face la timp reparațiunile necesare clădirilor și a nu lăsa neproductive diferite bunuri, stăruind ca ele să fie întrebuințate conform destinațiunei și spre cel mai mare folos al comunei;

d) A observa ca să nu se producă uzurpări sau cotropiri și a lua toate măsurile necesare pentru conservarea sau dobândirea drep-

turilor privitoare la proprietățile respective. Această chestiune prezentând o deosebită importanță, fiind vorba de averea comunelor, Ministerul vă roagă să luați măsuri pentru stricta executare a dispozițiilor legii, cunoscând că pentru orice pagubă ce ar suferi comunele administrațiile respective sunt răspunzătoare bănește, potrivit dispozițiilor art. 281 și următorii din menționata lege. De executarea acestor dispozițiuni vă rugăm să binevoiți a ne raporta. — Subsecretar de Stat: M. D. Berlescu. Director general C. Popescu.

Ministerul justiției Direcțiunea Generală Judiciară.

No. 29829. 30 Martie 1926.

Domnule Prim-președinte,

Ca complectare la circulara noastră No. 103656 din 23 Decembrie 1925 privitoare la modul de funcționare al instanțelor tutelare înființate prin Art. 307 al legii de organizare judecătorească, am onoare a, vă comunica spre conformare și executare încă cele ce urmează:

Făcându-se întrebare dacă legile organice ale fostelor sedrii orfanale au fost și în ce măsură abrogate prin dispozițiile privitoare la înființarea instanțelor tutelare, de pe lângă tribunale, vă răspund, că zisele legi au fost abrogate mai întâi în sensul, că toate atribuțiile legale ale fostelor sedrii au fost trecute cu începere dela 1 Ianuarie 1926 asupra judecătorului tutelar dela tribunale, sau unde sunt, asupra secțiilor tutelare ale acestor tribunale. Odată cu aceasta, sau abrogat toate dispozițiile cari privesc raporturile personale ale membrilor fostelor sedrii orfanale, întrucât judecătorii tutelari, respectiv membrii secțiilor tutelare sunt supuși în ce privește modul de recrutare, drepturile și datoriile ce le incumbă în această calitate, apoi privigherea, disciplina, incompatibilitatea etc. exclusiv regulilor cuprinse în noua lege despre organizarea judecătorească. În fine, au fost abrogate dispozițiile cari reglementează căile de atac contra hotărârilor date de fostele sedrii orfanale, întrucât hotărârile instanțelor tutelare nou înființate sunt supuse numai căilor de atac prevăzute de art. 307 și urm. din legea despre organizare judecătorească.

Ce privește însăși afacerile de tutelă, și modul lor de rezolvare, *au rămas în vigoare* până la unificarea legislației în materie de tutelă și de curatelă legile organice ale fostelor sedrii orfanale.

Făcându-se mai departe întrebarea dacă instanțele tutelare nou înființate vor funcționa în complect sau ca judecător unic, Vă răspund că art. 20 al legii de organizare judecătorească înșiră limitativ cazuri când tribunalul judecă în complectul de 2, respectiv în caz de divergență în complectul de 3 membrii, ori, afacerile tutelare nefiind coprinse printre aceste cazuri, urmează că ele vor fi rezolvate totdeauna de judecătorul unic. Aceasta idee e exprimată și prin art. 307 punctul 2 al legii noi de org. judecătorească, după care „jurisdicțiunea“ tutelară cu atribuții depline va aparține judecătorului delegat cu tutela și fraza următoare „sau secției tutelare“ nu înseamnă că în cazul existenței unei secții s'ar face derogare dela această regulă, ci înseamnă numai că, dacă sunt la un tribunal mai mulți judecători însărcinați cu tutele, ei formează în organizarea interioară a tribunalelor față cu celelalte secții o secție specială.

Secția tutelară judecă în complectul prevăzut de legea de org. judecătorească într'o singură ipoteză, și anume când rezolvă apelurile îndreptate contra hotărârilor date de primăriile comunale, ca organe de tutelă, în sensul art. 171 al legii XX din anul 1877. Aceasta rezultă atât din art. 20, cât și din art. 307 alin. 2 de sub punctul 2 al legii noi de org. judecătorească.

S'a mai întrebat în fine care va fi administrația interioară a noilor instanțe tutelare.

Vă răspund că chestia a fost soluționată deja prin circulara noastră No. 103656 din 23 Decembrie 1923 în sensul că se vor aplica regulile de administrație interioară prevăzute pentru vechile sedrii orfanale. Adaog acum că această regulă se aplică atât afacerilor în curs, preluate dela fostele sedrii orfanale, cât și celor ce vor intra cu începere dela 1 Ianuarie 1926 la noile instanțe tutelare. Aceste cauze nu vor mai fi trecute nici în registrele generale ale tribunalelor respective. P. Ministru: Constantin G. Rătescu. P. Director General: C. Moisin.

Rezumate de Jurisprudențe.

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație.

Tribunale

Copii natural. Pensiune alimentară. Dacă se poate plăti avocatului sau trebuie plătit direct tutorului? Nici un text de lege nu se opune ca pensia alimentară cuvenită mamei pentru întreținerea copilului său natural nu poate să fie plătită în mâinile avocatului reclamantei, ci trebuie să fie plătită direct tutorului minorului. (Jud. Târgul Săcuiesc cart. jud. 2915—924 și Trib. Sf. Gheorghe prin sent. Ca 206—925. Preș. Măgureanu, raport. Modest Gafenco).

* * *

Acțiune pentru radierea unei intabulări. Excepțiunea că reclamanta nu este legal reprezentată prin jurisconsultul județului. Art. 115. Legea XXII/86 și 180 pct. 5 pr. civ. ard. Desi potrivit art. 180 pct. 6 pr. civ. ardeleană se poate ridica excepțiunea dilatorie întemeiată pe motivul că una din părțile litigante nu posedă capacitatea de a sta în instanță, ori că reprezentantul său legal nu e îndrituit a o reprezenta însă, în șpeta reprezentantul legal al reclamantei fiind îndrituit la aceasta și însușindu-și acțiunea, nu se poate considera acțiunea intenată ca nulă.

Atâta timp cât jurisconsultul județului a compărut în timp util ca reprezentant al reclamantei și și-a însușit cuprinsul acțiunii făcut de avocatul Statului, lucrarea acestui din urmă nu poate fi privită decât ca o gestiune de afaceri, întreprinsă în numele Ministerului de Instrucție și în caza ordinului acestuia, deci un act de autoritate al cărui legalitate nu se poate discuta pe această cale în proces.

Prin urmare, constatându-se în fapt că la data intentării acțiunii reclamanta, prin reprezentantul ei legal, deși avea cunoștință de radierea intabulării făcută în favoarea părâtei, totuși nu a intervenit să restabilească statu quo ante, intervenția avocatului statului pentru intentarea acțiunii în anulare a intabulării este legală, iar prezența în instanță a jurisconsultului județului, potrivit art. 115 din legea XXII (1886) magh. este legală.

2. Asupra excepțiunii de litispendență, potrivit art. 147 pct. 1 pr. civ. ard. și 180 pct. 5, ca să existe litispendență se cere să fie vorba de 2 procese, între aceleași părți și la instanțe diferite și asupra aceluiași drept.

Or, în speță, nu s'a dovedit cu nimic că mai există și alt proces între părată și reclamantă pentru predarea în posesie a imobilelor din acțiune, căci recursul făcut contra hotărârei jud. oc. Georgheni No.

1916/92 4a acest trib., secția cărții funduare, nu poate fi considerat ca un proces, fiindcă procedura de carte funduară ca: înscrieri, intabulări, rectificări, radieri etc., este o procedură grațioasă; și afară de aceasta procedura de carte funduară invocată de părată nu privește ne reclamantă, diferendul fiind între părată și revizorul școlar Ciuc.

Deci, nici excepțiunea de litispendență nu este întemeiată. (Trib. Mercurea Ciucului, sent. C. 433—8 925 din 16 Noemb. 1925. Preș. D. Ștefănescu, jud. și redact. sent.)

* * *

Substituțiune fideicomisară. Cum se interpretează substituțiunea exprimată în mod îndoelnic? Când avem substituțiune fideicomisară expres sau facită? Când se declară de stinsă substituțiunea fideicomisară. Art. 610, 611, 612, 613, 614, 615, 774 și 765 c. civ. austriac. Legiuitorul prin art. 614 C. C. A, a hotărât că substituțiunea exprimată în mod îndoelnic să se interpreteze de regulă în sensul ca să mărginească cât mai puțin libertatea moștenitorului prim; dar când nu este nici o îndoială asupra voinței defunctei, când tocmai din contră testatorul printr'un șir întreg de fraze motivează și exprimă voința sa bine determinată și complet neîndoiasă asupra succesiunii sale, atunci substituțiunea nu poate fi socotită decât ca validă.

Numai atunci, când nu mai rămâne nici unul din moștenitorii substituți chemați la succesiune, se declară de stinsă substituțiunea fideicomisară. (Sent. No. C. 815-4 1925 a Trib. Sibiu. Președinția d-lui St. Praporgescu, prim-președinte. C. J. 4—926)

* * *

Cerere reconvențională. Până când se poate ridica o cerere reconvențională — Judecarea ei simultan cu acțiunea principală. (Art. 181. 232 și 378 pr. civilă). I. Cererea reconvențională se poate ridica până la închiderea desbaterei antemergătoare ședinței finale. (Art. 189 pr. civ.)

II. Cererea reconvențională se judecă simultan cu acțiunea reclamantului și se va rezolvi prin una și aceeași sentință întru-cât sunt date condițiunile prevăzute de art. 199 pr. civ. (că adică pretenția se formează obiectul cererei reconvenționale stă în legătură cu aceia din acțiunea reclamantului său obiectul acțiunilor este identic, în fine dacă dreptul valorificat prin cererea reconvențională poate servi și de apărare față de acțiune d. ex. prin compensațiune; iar intrucât aceste condițiuni nu subzistă aceia va avea de urmare că cererea

reconvențională se va desbata separat. (Art. 232 pr. civ.) și se va judeca separat prin sentința finală separată (Art. 187 pr. civ.) (Trib. Sibiu n. c. 2385—924).

* * *

Legea contribuțiilor directe. Art. 43. Impozitul elementar asupra venitului (salariul) unui reprezentant din România al unei firme din Streinătate. Potrivit disp. art. 43, — legea contrib. directe impozitul pe salarii lovește toate veniturile menționate în suscitatul art. printre cari intră și venitul din speță, — venituri provenite din România de către oricine s'ar incasa, — afară de lista civilă, cum și cele luate din alte țări de către orice locuitor al țării, întrucât acest impozit vizează atât veniturile primite din țară, oriunde ar locui cei ce le primesc, păstrând în această privință caracterul obiectiv, cât și veniturile primite din alte țări, cari nu pot fi impuse decât din punctul de vedere personal, aceasta fiind prima excepție a impozitului pe salarii care îl depărtează de caracterul obiectiv al impozitelor elementare, în scopul de a supune la impozit pe cei ce pun serviciile lor la dispoziția altei țării (Tribunalul Sibiu. Sentința 3476—1925. Dr. P. Crișan președinte. Vasile F. Petrescu, judecător redactor la sentinței.)

* * *

Contestație la executare. In ce termen trebuie făcută Art. 25 și 35 legea IX din 1881. Sechestrul pe mobile aparținând Statului. In ce mod se poate valorifica creanța contra Statului. Art. 112 legea contabilității publice și art. 5 al. h legea Curții de casație. Potrivit art. 35 legea de execuțiune IX din 1881, contestația la executare trebuie înaintată judecătoriei sau delegatului în termen de 8 zile dela înmânarea deciziunii de executare, care potrivit art. 5 al. novelei din 1908, se poate face și oral înaintea delegatului eu prilejul efectuării executării, și delegatul este obligat să o consemneze în procesul verbal.

In cazul când execuția se face contra Statului, potrivit art. 25 din legea citată, sau contra fundațiilor publice, delegatul este obligat să încunoștiințeze pe reprezentantul legal al Statului prin scrisoare recomandată în termen de 24 ore dela efectuarea execuției.

In speță, constatându-se în fapt că agentul executor a neglijat îndeplinirea acestei formalități, iar încunoștiințarea administratorului financiar care nu era persoana competentă a primi și reprezenta Statul pentru asemenea acte judiciare, neputând suplini această formalitate, termenul prescris de art. 8 din lege nu a putut curge, astfel că contestația este în termen.

Dar chiar dacă s'ar admite că adm. financiară a fost competentă să reprezintă Statul în afaceri judiciare, protestarea acestuia cu ocazia executării s'ar putea considera ca contestația orală, potrivit art. 25 fiindcă legea nu cere termeni sacramentali.

2. Legile speciale cari deroagă dela dreptul comun cum este în speță, aceea a contabilității Statului, care s'a extins și în Ardeal (D. lege 3605 din 920); această din urmă lege prin art. 112 și urm. dispune că drepturile constatate în favoarea creditorilor Statului, creanțele acestor trebuie să fie trecute în bugetele anuale și numai în caz de neîndeplinirea acestei obligațiuni legale, cel în drept are deschisă calea de atac a recursului în contencios, potrivit art. 5 lit. h. Curtea de casație lege care a fost extinsă și în Ardeal.

Prin urmare, în speță, creditorii nu pot pe căile ordinare urmări, sechestra și opri bunurile autorităților publice, — contestația urmează a fi considerată ca admisibilă și sechestrul anulat, cu atât mai mult cu cât chiar după legea de execuțiune ardeleană nu s'ar fi putut sechestra casele de bani publici, cari sunt obiecte izezizabile. (Trib. Sibiu, sent. 915 din 925 din 27 Mart. 925. Preș. Dr. Banda; V. F. Petrescu judecător și redactorul sent.)

Curți de Apel.

Contestație. (Recurs.) Onorariu membrilor Judecătoriei de arbitri. Obligațiunea solidară a reclamantului și pârâtului la plata acestui onorar. Pentru serviciile prestate, membrii comisiunii de arbitri au drept nețagăduit la un onorariu proporțional cu natura și importanța cauzei, cu prestațiunile și timpul pierdut.

Când atât reclamantul cât și pârâtul, pentru tranșarea neînțelegerilor ivite, au recurs și au consimțit a judecate de comisiunea de arbitri a cărei compunere au primit o ambele părți în comun au garantat plata onorariului ce s'ar stabili de comisiune pentru serviciile ce membrii comisiunii le va presta în favoarea, părților, — și deci obligarea părților în mod solidar la plata onorariului, — ca în speță — este legitimată. (C. Apel Tg.-Mureș N. C. I. 86/924.)

Când suma dată de cineva ca anticipație în executarea unui contract are a se socoti ca avans și nu ca arvună. In lipsa unei expresiuni clare, care arăta lămurit intențiunea părților, judecătorii nu sunt legați a ține seamă de înțelesul care să arăte lămurit intențiunea părților, dând contratului înțelesul care să satisfacă uzanțelor unor cinstite relațiuni. (Art. 914 c. civ. austriac.)

Interpretând voința părților potrivit raportului ce ele au înțeles a legea la facerea convențiunii și întrucât pe de o parte din acele se stabilește, că la caz de neîndeplinire la termen a obligațiunii din partea pârâtului, s'a stipulat expres urmările neexecutării fără a se prevedea restituirea dublă a sumei de 7000 lei iar pe de altă parte constatându-se că însăși pârâtul la prima instanță prin scriptul său pregătitor recunoaște că sume de 7000 lei este avans asupra prețului vânzării, iar nu arvună, — Curtea a trebuit să constate, că

în cauză este vorba de un avans asupra prețului vânzării celor 1000 urme cubici de lemne și ca atare reclamantul nu are drept a pretinde îndoită această sumă (de 7000 lei) dela pârât. (C. Apel Tg.-Mureș N. C. I. III/II/924 Pres. Bârșan).

* * *

Recurs contra încheerii Tribunalul prin care s'a în cuviințat execuție de asigurare. În admisibilitatea execuției de asigurare cerută în baza unui extras din părțile comerciale ale părții. Reformarea încheerii Tribunalului. Art. 50 din legea LIV 1912, cere ca cel ce solicită execuția asigurătoare să dovedească cu aci autentic sau act sub semnătură privată, dresat conform art. 317 pr. civ., — proveniența, cantitatea și scadența creanței sale precum și să facă dovada probabilității pericolului.

Că, din actele anexate de reclamantă, — la cererea de execuție de asigurare și anume extrasul comercial din cărțile sale și certificatul de pericol, se constată numai proveniența creanței și pericolul, — dar cantitatea rămâne a se constata în procesul intentat, iar scadența nu a fost și nici nu putea fi fixată.

Că deci, creanța (extras după registrele comerciale) pe baza căreia s'a încuviințat sechestrul asigurător în cauză de Tribunal, — neîntrunind condițiunile — cantitate și scadență, cerute în suscitatul text, ca urmare Curtea a trebuit să reformeze încheierea Tribunalului (Sighișoara), execuția de asigurare nefiind admisibilă pe baza unui asemenea titlu. Curtea de Apel Brașov, secția I. No. C. 247/11 1026. Președ I. Poșoiu.

* * *

Prescripție Accident de persoane. Acțiune în despăgubiri. În ce termen se prescrie. Dacă cererea fiind adresată unei autorități administrative poate întrerupe cursul prescripției. Interpretarea ordonanței Cons. Dirigent 14474 din 919. Art. 7 și 37 legea ungară din 919. Art. 7 și 37 legea ungară a instanței apelative că drepturile la acțiune a reclamantului s'a prescris, fiindcă accidentul s'a întâmplat la 6 Sept. 1917, iar acțiunea de despăgubiri s'a intentat la 6 Iunie 1922.

În drept.: Potrivit par. 9 al legii XVIII din 1874 dreptul de a intenta acțiunea în despăgubire, derivând dintr'un accident suferit la C. F., se prescrie în timp de trei ani, dela data accidentului, iar potrivit par. 7 și 2 al aceleiași legi, cad în atribuțiunea Tribunalului competent de a face această constatare.

Prin urmare, în speță acțiunea fiind intentată înaintea Trib. competent după trei ani dela producerea accidentului, ea este prescrisă și faptul că reclamantul a cerut despăgubiri dela pârât încă din 1920, printr'o cererea adresată direct autorității C. F., care nu era competentă să se pronunțe asupra ei, aceasta nu a întrerupt cursul prescripției, care nu putea fi întreruptă egal decât printr'o acțiune intentată direct Trib. competent, potrivit normelor par. ultim 7 al legii din 1874

Deasemenea nu a întrerupt cursul prescripției nici ordonanța nr. 14.474 din 919, a Resortului Justiției di 6 Noembrie 1919, care dispunea numai suspendarea judecării acțiunilor de atare natură, nu și intentarea lor în fața instanțelor competente. (C. A. Tg.-Mureș, C. I, 1670. din 1924 din 17 Iunie 1925. Preș Dr. Aurel Bârșan.

* * *

Turburare de posesiune și recunoaștere de drept de servitute. Omiterea instanței de fond a se pronunța asupra unui cap te cerere. Art. 579 pr. civ. Casare. Considerente. Din conținutul acțiunii se constată, neîndoelnic, ca reclamantul se plânge, ca pârâtul; a folosit până în primăvara anului 1924, drumul, ce trece peste proprietatea pârâtului; iar acesta a împiedecat trecerea, hrin facerea unui șanț, și astfel, cere pe de o parte, ca pârâtul să se rețină dela tulburarea folosinței trecerei; și de altă parte, ca pârâtul să fie obligat, să tolereze reclamantului, în viitor dreptul trecerei.

Că dar aceasta acțiune, este atât o acțiune în re-poziție sumară (posesorie); cât și o acțiune de recunoșterea unui drept de servitute de trecere (confessoire).

Având în vedere, că Tribunalul, prin sentința sa, adoptând în totul motivele sentinței primei instanțe — fără nici o adăogire — se pronunță numai asupra acțiunii posesorie, stabilind în fapt, pe baza probelor administrate, că reclamantul a folosit permanent și neturburat, drumul din litigiu, din 1919, iar pârâtul, prin săparea șanțului a comis turburarea, și nimănui nu-i este permis să turbure posesia cuiva, ori care ar fi natura ei.

În același timp, Tribunalul respinge pârâtului proba cu martori cerută, spre a stabili, că pe terenul său nu a fost niciodată drum, motivând în sentința atacată, că în acțiunea pentru re-poziție sumară nu se poate dovedi o stare de drept; și omite complet, de a se pronunța asupra cererii referitoare la recunoșterea dreptului de servitute de trecere.

Considerând, că conform art. 579 C. pr. civ. într'o acțiune pentru re-poziție sumară, oricare dintre părți, poate intenta proces și în privința dreptului, iar instanța de fond este obligată să judece și să se pronunțe asupra ambelor cereri, fie printr'o singură sentință tranșând în întregime procesul părți lor: fie în prealabil, să soluționeze, prin sentință parțială, acțiunea posesorie; rămânând ca ulterior să se pronunțe și asupra dreptului, prin sentință finală.

Când Tribunalul omite să se pronunțe asupra existenței dreptului de servitute, pusă formal în discuție, prin cererile conținute în acțiune și asupra căroră, pârâtul, în mod expres, înaintea ambelor instanțe de fond a cerut ca aceste două chestiuni să fie soluționate, neînțelegând pârâtul să consimță la dezistarea reclamantului dela acest cap de cerere, prin aceasta, instanța de fond a violat dreptul formal, căci odată ce litigiul

a fost angajat, atât asupra posesorului, cât și asupra petiționarului, iar probele ordonate, în ambele direcții Tribunalul era obligat, conform citatului text de lege să soluționeze litigul în întregime, neputând, sub nici o formă, dijunge cauzele, fără a anunța părților o atare dispoziție, spre a nu fi acestea surprinse și ca ele să poată uza la timp util, de mijloacele legale de apărare.

Considerând că, în acțiunea pentru repositie sumară în care plângerea consta în turburarea exercițiului dreptului de trecere, este esențial a fi dovedit, că trecerea reclamantului pe teritoriul proprietate a părâtului, s'a exercitat, cu scopul de a dobândi servitutea de trecere, cu știința și tolerarea proprietarului; — iar asupra acestui fapt, sentința este lipsită de orice constatare și de orice motivare; și de altă parte, proba cu martori cerută de părât a se stabili că nici odată, pe acolo, nu a existat drum, și că deci nu a putut fii vorba de exercițiul vreunui drept de servitute, era o probă esențială, fiind de natura a caracteriza folosința a celui drum, și a exercițiului trecerei iar instanța de fond, înlăturându o a violat dreptul material, făcând o greșită aplicare a principiilor de drept, în aceasta materie.

Că astfel fiind, Curtea în baza art. 534 pr. civ. a trebuit să caseze sentința Tribunalului, urmând a judeca din nou cauza, stabilind, cu paza regulilor de procedură, starea de fapt, pronunțându-se și asupra cererii referitoare la recunoașterea dreptului de proprietate.

Dispozițiunea referitoare la stabilirea cheltuelilor de judecată se bazează pe art. 543 C. pr. civ.

(Curtea de Apel Cluj, Dec. N. C. I. 2473—925 raportor Ulvianu.

* * *

Art. 418 c. p. din Ardeal. Elemente. Faptul de a arunca obiectele de mâncare cum ar fi slănină, pâine etc. dintr'o căruță și când nu se constată că s'a distrus o parte din ele sau s'ar fi deteriorat vr'un lucru material, nu întrunește în drept elementele înfracțiunii prev. de art. 418 c. p. maghiar. (C. Apel Cluj Dec. No. 235/8)826

* * *

Tribunalele din Ardeal sunt obligate să judece în penal oridecâteori sunt sesizate direct cu plângerea părții în infracțiunile cari conf. legii XXXIV—897 nu cad în competența Curților cu juri. Având în vedere, că Tribunalul în motivarea deciziunii de desesizare pe care o pronunță, interpretează greșit sensul art. 61 al. ultim pr. p, care nu poate fi înțeles ce privește vigoarea în Ardeal a unui alt cod penal de cât cel din Vechiul Regat că partea vătămată se va putea adresa direct Tribunalului în infracțiunile de competența acestuia.

Că aceasta interpretare se sprijină pe rațiunea legiuitorului român de a nu promite sesizare directă părții vătămate decât numai în afacerile criminale de competența Curților cu Jurați, cauze criminale în cari se știe este nevoie ca procurorul să treacă afacerea prin instrucție și numai prin decizia Camerei de punere sub acuzare să fie sesizată instanța de judecată (Curtea cu Juri).

Considerând, din acest punct de vedere, că legea XXXIV din 1897 este singura care indică competența instanțelor de judecată în materie penală, iar aceasta lege prin art. 17 dă în competența Tribunalului judecarea crimelor cari în speță nu cad în aceea a Curților cu Juri.

Curtea este de părere că Tribunalul eronat a interpretat în cauză sensul articolului 61 procedura penală română și greșit a trimis afacerea parchetului să procedeze mai departe.

Pentru aceste motive, etc. (Curtea de Apel Cluj Secția I. Incheierea nr. 3983—926 raportor V. M. Dimitriu).

* * *

Cerere de aplicarea sequestrului penal. Art. 493 pr. pen. ungară. Admitere. Având în vedere că prin ordonanța opozată judele instructor Cab. II. trib. Timișoara a respins cererea făcută de oponentă în calitate de reprezentantă legală a părții lezate de a se aplica un sechestrul asigurător penal, asupra imobilelor cuprinse în C. F. Com. Timișoara No. 1929 și 2646 proprietatea prevenitului B. Molnar învinuit de crima de viol, săvârșită asupra fiicei, minore a oponentei;

Având în vedere că ordonanța opozată se întemeiază pe disp. art. 493 Pr. Pen. și pe împrejurarea că, petiționara nu justifică cu nimic, existența pericolului de înstrăinarea averii imobile, din partea învinuitului, pericol care în speță nici nu ar putea să existe pretinde Dl Jude-instructor, întrucât învinuitul fiind arestat preventiv, conform regulamentului închisorilor, ori ce act de dispoziție asupra averii sale nu'l poate face de cât cu știința judecătorului de instrucție.

Având în vedere, că conform dispozițiilor din art. 493 Pr Pen. partea lezată, constituită parte civilă poate cere în cursul instrucției, ordonarea unui sechestrul asigurător penal, pe averea mobilă și imobilă a inculpatului, bănuind temeinic de vre-o crimă sau delict când este neîndoelnică că e dator la despăgubire și când există temere fondată, că prin înstrăinarea ori ascunderea averii sale, s'ar face irealisabilă aceasta despăgubire;

Având în vedere că în speță, inculpatul la interogatoriul luat de Dl Jude-Instructor, a făcut mărturisiri complete, asupra crimei de viol, săvârșite asupra fiicei minore a oponentei, fapt dovedit de asemenea și prin declarația pacientei și actul medico legal.

Că așa dar învinuirea este temeinică și obligația inculpatului la despăgubire neîndoelnică;

Având în vedere că din cererea adresată de oponentă Dlui Jude-Instructor și înreg. sub No. 139 din 13 April 1926, rezultă că numita în calitate de reprezentantă legală a fiicei sale minore, pentru crima comisă de inculpat asupra acesteia din urmă, se constituie parte civilă, fixând pretenția sa la sumă de 61.500 Lei.

Având în vedere că din extractele după C. F. a Comunei Timișoara—Mehala, No. 712/926, rezultă că asupra imobilului prevenitului, la data 22 Aprilie a. c. s'a constituit în favoarea avocatului Dr. Aurel Anuica, o ipotecă de 20.000 lei, iar din interogatorul luat inculpatului la 27 Aprilie a. c. rezultă că acesta are intenția să-și vindă imobilul, asupra căruia s'a cerut sechestrul asigurator penal.

Că așa dar există dovada că temerea de instrăinare a verei sale este fondată și prin aceasta se face irealizabilă cererea de despăgubiri a părții lezate.

Considerând că față de cele mai sus expuse, cererea de aplicarea sechestrului penal, formulată de oponentă, este admisibilă întrunind toate condițiunile cerute de art. 493 pr. pen.

Ca atare opoziția este fondată, urmează a fi admisă și în consecință a se reforma ordonanța opozată.

Pentru aceste considerente redactate de Dl. Consilier Ernest Ceaur-Aslan.

Camera admite opoziția făcută de văduva lu Mihail Barat, prin cererea înregistrată sub No. 164 din 26 April 1926 în contra ordonanței No. . . . din 22 Aprilie 1926 dată de dl judecător de instrucție al cab. II. de pe lângă Tribunalul Timișoara. Reformează în totul acea ordonanță și în consecință admite cererea oponentei înregistrată sub. No. 140/926 și ordonă aplicarea sechestrului penal, pe averea imobilă a prevenitului Balint Molnar, trecută în Cartea funduară a Comunei Timișoara (Mehala) sub No. 1969 și 2646 până la concurența sumei de 61.500 (șasezeci și una mii cinci sute lei) reprezentând dauna cerută și probabilă. (Camera de punere sub acuzate Curtea de apel Timișoara. Decizia dela 1 Mai 1926.

Curtea de Casație.

Procedura pentru atacarea legitimației copiilor. Deces al soțului produs anterior epocii în care se aplică presumpțiunea legitimități copilului din art. 138 c. civ. austriac. Stabilirea judecătorească a decesului posterior înscrierii copilului în registrele stărei civile Procedura de urmat pentru obținerea corectării acelor registre Dacă ulterior înscrierii unui copil în registrele de stare civilă s'a stabilit definitiv pe cale judcătorească că moartea soțului s'a produs anterior epocii în care este a se aplica prescripțiunea legitimației prevăzute prin art. 138 cod. civi austriac, — în atare caz consecința

unei asemenea stabiliri implicând o schimbare a stării de drept a copilului trecută în registrele de stare civilă — această schimbare nu poate fi constatată și efectuată pe calea administrativă indicată prin art. 18 legea XXXVI din 1904, ci înaintea justiției prin procedura atecării legitimației copiilor prevăzute prin Titlul XIII

* * *

Porțiune legitimă. Prescrierea dreptului de a cere întregirea porțiunii legitime. Data de când curge prescrierea. (Art. 051 și 1487 c. civ. austriac). Termenul de 3 ani prevăzut de art. 1487 cod. civ. austriac, pentru prescripțiunea dreptului de a cere întregirea porțiun legitime curge din momentul când descendenții au putut cere valorificarea acestui drept. Acest moment, — când nu e vorba de donațiuni despre cari descendenții să fi putut lua cunoștință numai posterior morții acestuia, după cum rezultă și din art. cod. civ. austriac (Cas. I., dec. 1027 din 8 Februarie 1926)

* * *

Responsabilitatea cărașului pentru mărfurile primite spre transportarea. Revalabilitatea excluderii responsabilității. (424 și 425 Cod Com. Tr) Căile Ferate nu pot exclude responsabilitatea lor relativă al despăgubiri pentru pierderea sau deferitoarea mărfurilor prin contractul de transport: o astfel de stipulațiune fiind contrară textului categoric al art. 424 C. com. este nulă.

Nu scapă de răspundere, deși marfa a avut însoțitor, dacă pierderea sau distrugerea ei nu s'a produs din vina însoțitorului. Art. 625. pct 6 C. com.

În specă CFR. primind pentru transport un vagon de marfă, a impus expeditorului să declare că nu va avea nici o pretenziune față de el în caz de pierdere sau deterioare ce ar interveni în decursul transportului. În urma unei ciocniri de trenuri vagonul în care erau încărcate mărfurile a fost disturs împreună cu o parte din mărfuri iar altă parte a fost furată. Ciocnirea nu s'a produs din vina însoțitorului și nici nu a putut fi evitată de acesta.

Înalta Curte a stabilit dreptul la despăgubiri a expeditorului declarând nevalidă stipulațiunea prin care CFR excludeau responsabilitatea. (Decizia No. 446 din din 4 Mai 1926 Cas. s. III.)

* * *

Pensiuni. Dreptul funcționarului la concediu pe timp de un an, pentru cauză de boală. Când îl poate avea. Aplicațiune. Par. 76 și 44 al 3 legea austriaca din 26 I 1924 (Pragmatica de servii). În fapt: Recurentul fiind pus, din oficiu, în retragere pentru caz de boală, pe ziua de 1 Octombrie 1922, s'au regulat și plătit drepturile sale de pensiuine cu începerea din acea zi, conform legii pensiunilor în vigoare, la acea epocă în Ardeal. Dânsul se plânge, avea dreptul să primească încă pe un an salariu, cu începere dela 1 Octombria

1922 și numai dela 1 Octombrie 1923 să i se servească pensiunea, deoarece legile respective prevăd pentru funcționar dreptul de a avea concediu timp de un an pentru caz de boală, cu plata salariului. Respingere.

In drept: Dreptul la concediu de cel mult un an, cu plata salariului întreg, pentru caz de boală, prevăzut de par. 76 comb. cu par. 44 al. 3 din legea austriacă din 26—1—914, nu poate fi înțeles în sensul arătat de recurent, de a crea pensionarului o anumită situațiune de favoare în primul an al pensionării sale, ci acest drept este prevăzut pentru funcționarul aflat în activitate în serviciu și care din cauza unei boale, poate să aibă nevoie de un concediu mai îndelungat pentru restabilirea sănătății, în cursul căruia legea, pentru motive de echitate, îi acordă salariul întreg, deși el nu prestează niciun serviciu.

Atunci însă, când autoritatea administrativă, cu avizul organelor medicale competente, constată și apreciază — ceea ce e de atributul său exclusiv — că funcționarul debilitat de boală, n'ar mai putea continua serviciul, nici după anul de concediu ce i s'ar acorda este în drept să avizeze direct la punerea lui în retragere, în care caz el va primi pensiunea din chiar momentul schimbării pozițiunii sale, astfel cum Miinisterul de finanțe a decis în speță. (Cas. III, dec. 203 din 17 Februarie 1926).

Legea agrară pentru Transilvania. Păduri din Transilvania. Exproprierea lor. Prețul de despăgubire. Se fixează după normele din legea agrară, nu cele din exproprierea pentru interes public. Art. 50, 52 și 131 l. agrară pentru Transilvania. Art. 17 și 131 Constituție. Art. 50 din legea agrară pentru Transilvania dispune că prețul terenurilor expropriate se fixează pe jugăre cadastrale, pe categorii și calități de pământ; el se determină prin orice elemente de apreciere și anume prețul de vânzare al pământului în localitate și în vecinătate, în anul 1913, prețul de arendare și regiune, capitalizat cu 5 la sută, evaluarea făcută de instituțiunile de credit; venitul net la jugărul cadastral, impozitul funciar și orice alte date din ultimii 5 ani până la 1913; în nici un caz prețul nu va trece prețul din anul 1913, iar socoteala se va face în lei.

Art. 52 din aceeași lege agrară prevede că prețul pădurilor se stabilește avându-se în vedere la prețurile calitatea materialului lemnos, speciile, căile de comunicație, depăștarea de gări și centre de desfacere, fără ca prețul fixat să poată întrece mijlocia prețurilor din localitate sau regiune, din ultimii 5 ani înainte de 1913.

Legiitorul constituant din 1923 a declarat prin art. 131 că art. 50 din legea agrară din Transilvania face parte integrantă din Constituțiune, deci, modul de a determina prețul de despăgubire pentru terenurile expropriate, limitarea lui și interdicțiunea de a trece peste cel din anul 1913, sunt dispozițiuni constituționale.

Dacă legiitorul constituant nu a declarat formal că și art. 52 face parte integrantă din Constituțiune, rațiunea este că el a crezut inutil aceasta, întrucât pe de o parte, principiul limitării prețului de despăgubire prevăzut și în art. 52, era deja stabilit și prin art. 50 și întrucât, pe de altă parte art. 52, precum și art. 51, 53, 54 din legea agrară pentru Transilvania, referitoare la determinarea prețului celor unite cu solul, nu sunt decât urmarea firăască și complectarea dispozițiunii din art. 50 legea agrară, mai ales că art. 131 din Constituțiune declară că sunt și rămân cu caracter constituțional dispozițiunile din legile agrare privitoare la pământurile cultivabile, la păduri, etc., la prețuri, la modul de plată... așa că și art. 52 are un caracter constituțional.

A recurge, pentru prestabilirea prețului de despăgubire pentru păduri, la art. 17 din Constituție, după care exproprierea nu se poate face, fără o dreaptă și prealabilă despăgubire, ar fi a se aduce o gravă atingere reformei agrare, dictată de un înalt interes social și național și a se face o distincțiune între pământurile de cultură și păduri, cu nimic justificată și pe care nici cel ordinar n'a înțeles să o facă.

Prin urmare d'tsp. din art. 52 din legea agrară pentru Transilvania fiind de ordin constituțional, cu drept cuvânt Curtea de Apel a fixat prețul pădurei expropriate recurentului după normele art. 50 și 52 din legea agrară, iar nu după principiul din dreptul comun consacrat de art. 17 din Constituție, așa că a făcut o bună aplicațiune a legii. (Cas. S. U. Dec. No. 21 din 19 Noembrie 1925).

REGULAMENT

privitor la

modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și a pășunelor particulare indivize

(Publicat în Monit. Ofic. Nr. 128 din 11 Iunie 1926).

Continuare

Fiecare comună va trebui să aibă un registru de învoeli în izlaz în care se vor înscrie toți locuitorii cu vitele lor și cu suprafețele ce li se arendează pentru furaje sau dreptul cu care sunt trecuți la pășunat.

O partidă specială în registrul respectiv de venituri și cheltuelile provenite din izlazuri.

Un dosar care se cuprindă corespondența, tablourile de debit, contractele de învoială, etc.

Tot el va păstra inventarul izlazului căruia îi va aduc toate modificările survenite.

Inventarul va cuprinde averea imobilă a izlazului cum ar fi suprafața terenului, arbori, clădiri, bălți, adăpători, carieri etc. și averea mobilă, cum ar fi unelte agricole etc.

La finele anului, odată cu conturile, să depună și copie depe inventar, conform art. 91 din regulamentul contabilității comunale.

Art. 78. — Notarul, în afară de datele statistice cerute de organele agricole și de lucrările ce-i incumbă prin legi și regulamente, este dator ca la sfârșitul fiecărui an să înainteze consilieratului agricol o situație amănunțită în care să se arate numărul și felul vitelor ce au păscut pe izlaz, suprafețele pășunate, suprafețele însămințate cu furajere și felul lor, suma înscrisă la venituri și suma încassată, sumele cheltuite, excedentele, sumele aprobate la lucrările efectuate (model N).

El va îngriji să se aducă la cunoștință publică, cu mijloacele uzitate în localitate, regulamentul de pășunat, instrucțiunile referitoare cum și licitațiile ce privesc izlazul.

Art. 79. — Incassarea debitelor date de primar se va face de cassierul comunal, la epocile fixate prin contract, în condițiunile prevăzute de legea pentru urmărirea și perceperea veniturilor publice.

Sumele datorate Statul pentru izlaz și care figurează înscrise în capitolul de cheltueli al izlazului, vor fi vărsate la timp la administrația financiară locală, în contul acelor datorii, cu precădere față de alte cheltueli ale izlazului.

La închiderea exercițiului financiar, excedentele rezultate se vor consemna la administrația financiară pe seama comunei, iar recepșia de consemnare se va păstra la administrația financiară.

Art. 80. — Cassierii comunali, în afară de obligațiunile ce au conform dispozițiunilor legii contabilității și legii pentru unificarea administrativă în ce pri-

vește întocmirea și depunerea conturilor de gestiune sunt obligați ca imediat după închiderea anului financiar, să prezinte primăriei o situație exactă și detaliată de încassările și plățile efectuate în contul izlazului, care va fi înaintată de primărie consilieratului agricol, iar acesta va înainta direcțiunii izlazurilor o situație centralizată pe întreg județul, în termen de două luni dela închiderea anului financiar.

Cassierii comunali cari nu vor înainta această situație în termen precis, se vor pedepsi cu sancțiunile prevăzute de legea în vigoare.

Art. 81. — Cassierii comunali cari din neglijență, rea voință sau alte motive neprevăzute de lege nu vor urmări sumele cari prin hotăriri definitive vor fi puse în sarcina celor care le-au cheltuit fără justificare sau peste prevederile legale, vor fi răspunzători bănește și pepepsiți pentru refuz de serviciu potrivit dispozițiunilor art. 262 din legea pentru unificarea administrativă.

Art. 82. — Operațiunile de încassări și plăți din capitolul special al izlazului, se înscriu în registrele generale de contabilitate și cassierie ale comunei, conform normelor stabilite de legea contabilității și instrucțiunile relative.

Bugete: venituri și cheltueli.

Art. 83. — Odată cu preparația bugetului general al comunei se vor prepara lucrările și pentru capitolul de buget al izlazului.

Capitolul bugetului izlazului se va întocmi de delegația permanentă comunală în înțelegere cu organele locale ale serviciului agricol.

El va cuprinde:

a) La venituri.

1. Venituri provenite din învoeli făcute cu locuitorii pentru pășunat.
2. Venituri provenind din arendarea pământului destinat pentru cultura plantelor de nutreț.
3. Sumele provenite din arânderea fânețelor.
4. Venituri diverse, provenite din exploatarea sau arendarea carierelor, bălților, pădurilor, arborilor aflați pe izlaz, etc.
5. Sumele datorite de sătenii pentru plata semințelor.
6. Rămășițele de încassat din datoriile sătenilor pentru anii precedenți.

7. Excedentul izlazului din anul precedent.
8. Alte venituri întâmplătoare neprevăzute

b) *La cheltueli.*

1. Plata arenzii, dobânzii, anuității sau a sumelor de plătit pentru achitarea prețului în total sau în parte.

2. Rămășițele de plată datorate de comună în contul anuităților sau arenzilor pe anii trecuți.

3. Impozitele.

4. Cheltuelile pentru paza vitelor.

5. Cheltueli pentru lucrări de întreținere și cultură.

6. Cheltueli pentru lucrări de îmbunătățire.

7. Suma necesară pentru procurarea semințelor.

8. Subvenția de 25 la sută din excedent Ceme-
rilor agricole.

Numai după acoperirea completă a cheltueli-
lor de mai sus, se vor putea prevedea sume pentru
scopurile de interes general economic prevăzute la
art. 10.

Art. 84. — Taxele de pășunat trebuie să fie ast-
fel calculate încât să acopere cel puțin cheltuelile.

Art. 85. — Capitolul bugetului izlazului se apro-
bă de delegațiunea permanentă județeană cu avizul
consilierului agricol.

Art. 86. — Nu va fi valabilă nici o sumă tre-
cută în buget ca retribuție pentru administrarea iz-
lazului, în folosul primarului, notarului, agentului
agricol, consilierilor comunali sau vreunui alt func-
ționar.

Numai în cazuri excepționale când o comună po-
sedă izlazuri întinse și situate la mari depărtări, a că-
ror bună administrare reclamă o supraveghere continuă,
se poate numi de primărie un administrator al izlazu-
lui care nu va fi dintre funcționari și aceasta numai cu
aprobarea direcțiunii izlazurilor și se va înscrie în bu-
get la cheltueli.

Art. 87. — Direcțiunea izlazurilor poate de ase-
menea numi din oficiu un administrator pe termen de
un an, sau da delegație de administrație pentru un
termen mai scurt unui funcționar agricol, în cazul când
constată că administrația unui izlaz se face de către
primăria respectivă în condițiuni care periclitează inte-
resele comunei sau cari sunt contrarii prezentului
regulament.

Salariul administratorului numit, sau diurna func-
ționarului delegat se va plăti de comună din bugetul
izlazului.

Art. 88. — Nici o sumă nu se poate ordonanța
în contul izlazului comunal, fără acte justificative vala-
bile, conform legii contabilității publice.

Art. 89. — Pentru lucrările de îmbunătățire or-
donanțarea plăților se va face numai după verificarea
lucrărilor executate.

Această verificare se va face de primar împreună
cu șeful regiunii agricole pentru lucrările de o valoare
mai mică de 10.000 lei și de primar împreună cu con-
silierul agricol al județului pentru lucrările a căror va-
oarea totală trece de 10.000 lei.

Ea se va consemna într'un proces-verbal.

Art. 90. — Controlul executării bugetului izlazu-
lui și al gestiunii se va face de către serviciul agrico-
județean și inspectorii direcțiunii izlazurilor.

Art. 91. — Toate bunurile accesorii aflate pe iz-
lazarile comunale, toate produsele lor ce aparțin comu-
nei cum și toate recoltele ce-i revin prin aplicarea art.
45, nu se pot înstrăina decât prin licitație publică, ho-
tărâtă de consiliul comunal și aprobată de Ministerul
Agricultură și Domenii.

Control și sancțiuni

Art. 92. — Organele județene agricole sunt în-
sărcinate cu supravegherea permanentă și continuă a
a executării dispozițiilor relative la administrația și
exploatarea izlazurilor și a modului de cultură și recol-
tare a plantelor de nutreț.

Art. 93. — Șefii de regiuni agricole, afară de în-
sărcinarea ce le este dată prin art. 15 și 16 de a al-
cătui proiectul de plan economic de exploatare și fo-
losință pentru fiecare izlaz în parte din regiunea agri-
colă respectivă, sunt însărcinați cu controlul adminis-
trației și exploatării izlazurilor.

Ei sunt datori ca, cel puțin odată pe trimestru,
să inspecteze fiecare comună din regiune și să verifice
dacă izlazul se exploatează astfel cum s'a dispus de
serviciul agricol județean și dacă se administrează con-
form prevederilor regulamentului și instrucțiunilor Mini-
sterului de Agricultură și Domenii și să controleze
starea izlazului, executarea lucrărilor de întreținere a
lui, să examineze starea culturilor de plante de nutreț
și să ia dispozițiuni pentru executarea muncilor privi-
toare la aceste culturi.

Ei controlează scriptele comunale relative la ad-
ministrația și contabilitatea izlazurilor, putând în caz
când ar constata comiterea vreunei abateri ce atrage
după sine aplicarea unei pedepse penale, să vizeze spre
neschimbare actele respective fără a putea însă să
le ridice.

În asemenea cazuri va consemna abuzurile con-
statate într'un proces-verbal, în care se vor menționa
și actele vizate spre neschimbare și pe care le va în-
ainta consilieratului agricol care, cu aprobarea Ministe-
rului de Agricultură și Domenii, va putea sesiza mini-
sterul public.

Art. 94. — Ministerul de Agricultură și Domenii
poate, în interesul comunelor dăunate prin reaua ad-
ministrația a izlazului de către organele respective, să
intenteze contra celor culpabili acțiune în daune sau
să autorizeze în acest scop serviciul agricol județean.

Art. 95. — Consilierii agricoli sunt obligați să facă inspecția fiecărui izlaz comunal, cel puțin odată pe an.

Ei vor da îndrumări în chestiunile ce privesc izlazarile și vor alcătui programe de activitate pentru întreg județul în ce privește câmpuri de experiență pentru selecționarea de ierburi, pentru plantații, pepiniere, etc.

Ei sunt datori să execute la timp toate lucrările referitoare ce li se vor încredința de către direcția izlazarilor.

Ei sunt răspunzători de modul cum se aplică dispozițiunile privitoare la administrarea izlazarilor și sunt pasibili de pedeapsă pentru lipsă de supraveghere sau dacă constatând abateri nu iau măsuri de îndreptare.

Art. 96. — Consilierul agricol va trimite în copie toate procesele-verbale de inspecție la direcțiunea izlazarilor; iar la sfârșitul fiecărui trimestru va înainta acelei direcțiuni un raport de activitatea întregului serviciu al județului referitoare la izlazuri.

Art. 97. — Organele chemate prin regulamentul de față să participe la administrarea și exploatarea izlazarilor în cea ce privește atribuțiunile lor care se referă la izlazuri, direcțiunea izlazarilor, prin organele sale directe de inspecțiune, va controla activitatea tuturor organelor serviciului agricol județean și al administrațiunii comunale în ceea ce privește executarea dispozițiunilor prezentului regulament, a ordinelor și instrucțiunilor date în legătură cu administrarea și exploatarea izlazului.

Art. 98. — Ea va putea aplica direct pedepsele disciplinare prevăzute de statutul funcționarilor publici la art. 51, punctul 1 și 6 și sesizează instanțele disciplinare pentru aplicarea pedepselor rezervate acestora atât în ce privește funcționarii administrativi cât și cei de specialitate.

CAPITOLUL IV.

Constituirea asociației de pășune

Art. 99. — Izlazarile comune ne împărțite ai căror proprietari sunt sau nu constituiți în asociație pe baza legii X din anul 1913, cum și acele în curs la care se referă alin. ultim al par. I al legii X din 1913 sunt supuse prevederilor acestei legi, ale regulamentului de față, ale statutelor asociației aprobate de Ministerul Agriculturii și Domeniilor și ale deciziunilor și instrucțiunilor date de acel minister, direct, sau prin serviciile agricole județene.

Art. 100. — Proprietarii izlazarilor comune ne împărțite care nu s'au constituit încă în societate, sunt datori să o facă în termen de un an dela publicarea Monitorul Oficial a prezentului regulament.

După expirarea acestui termen, dacă ei nu s'au conformat aceșiei obligațiuni, administrarea revine de

drept primarului, autorităților comunale și consiliului comunal din comuna în care locuiesc majoritatea coproprietarilor, în condițiunile prevăzute de art. 56^{al} legii X din 1913.

Când într'o comună sunt mai multe teritorii de pășune, aparținând la coproprietari diferiți, se vor constitui cu toții într'o singură asociație.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate, însă, chiar după trecerea acestui termen, să ordone constituirea în asociație a coproprietarilor acestor categorii de izlazuri.

Art. 101. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate oricând ordona constituirea în asociație a proprietarilor acelor izlazuri comune cari au fost destinate acestui scop cu ocazia răscumpărării clăcii, cu ocazia parcelării (a segregării) sau a colonizării dacă aceasta se cere de majoritatea coproprietarilor, socotită după competențe, sau dacă se propune de către delegațiunea permanentă județeană, sesizată de consilieratul agricol și numai dacă constituirea în asociație e preforabilă pentru buna administrare a intereselor coproprietarilor sau pentru o mai economică exploatare (art. 2, legea X).

De asemenea Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate dispune formarea de asociații și pentru orice izlazuri comune ai căror proprietari sunt în cea mai mare parte proprietari mici, dacă aceasta se cere de $\frac{2}{3}$ din numărul coproprietarilor interesați și dacă această măsură corespunde necesității.

Art. 102. — Când într'o comună există atât pășune comunală cât și pășune particulară comună indiviză (urbarială, composesorală), comuna poate intra în asociație ca membră cu drepturi proporționale întinderii pășunii comunale.

În acest caz adunările generale sunt prezidate de primar, în lipsa lui de ajutorul de primar, iar în hotărârile ce se iau comuna are atâtea voturi de câte ori se cuprinde în întinderea izlazului comunal întinderea care dă membrilor dreptul la un vot.

Comitetul asociației astfel constituit, va fi format, în mod proporțional cu întinderea izlazarilor respective, din membrii aleși de adunarea generală și din membrii desemnați de primărie dintre consilierii comunali

Folosința izlazului se va face conform statutelor asociației, cari vor trebui să cuprindă dispozițiuni cari să asigure pentru toți locuitorii din comună, fie că sunt sau nu membri în composesorat, dreptul la folosința cotei minime, socotite indispensabile, ce se va fixa cu aprobarea serviciului agricol județean.

Art. 103. — Asociațiile existente și cele ce se vor constitui în viitor, în ceea ce privește constituirea lor, funcționarea și dizolvarea cum și în ce privește regularea raporturilor de drept dintre asociație și membri, asociație și terțile persoane, sau membrii între ei, sunt

supuse regulilor stabilite prin legea pentru persoane juridice, publicată în Monitorul Oficial Nr. 27 din 1924, dispozițiilor din legea X din 1913 cari nu sunt contrarii citatei legi și regulamentului de față și dispozițiilor statutelor aprobate.

Art. 104. — Asociațiile existente sunt datoare, prin președinția lor, ca, în termen de 3 luni dela publicarea regulamentului de față, să înainteze Ministerului de Agricultură și Domenii, direcția izlazarilor, copii legalizate depe actul de constituire al asociației, depe tabloul de membrii, depe statutele aprobate, depe decizia de aprobare a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, certificate dela greștea tribunalului în circumscripția căruia funcționează, cum că a fost înscrisă în registrul de persoane juridice, conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924, copie certificată depe situația terenurilor ce aparțin societății cu descrierea situației lor fizice și accesoriilor aflate pe ele: adăpători, arbori izolați, păduri, cariere, etc., un inventar de bunurile nemișcătoare ce aparțin asociației în înțelesul par. 25, alin. 1, și al imobilelor ce aparțin potrivit alin. 2, par. 26 din legea X din 1913, cu descrierea lor, bilanțul și situația financiară pe ultimul an.

Art. 105. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate dispune modificarea acelor dispozițiuni din statutele existente, cari vor fi contrarii legilor sau intereselor economice, sau chiar refacerea statutelor.

Pentru aceste modificări se va urma procedura stabilită de legea pentru persoanele juridice și art. referitoare din legea X din 1913 (art. 13—17).

Art. 106. — Organizațiunea tehnică a tuturor izlazarilor comune neîmpărțite se face de direcțiunea izlazarilor, cu ajutorul organelor de inspecțiune și a serviciilor agricole județene.

Organele de conducere ale asociației.

1. Președintele.

Art. 107. — Președintele reprezintă asociația în toate afacerile litigioase sau nelitigioase față de persoanele particulare, cum și pe membrii asociației în toate afacerile cari privesc interesele lor comune.

El este organul de execuție al dispozițiilor legii regulamentului de față și al hotărârilor adunărilor generale și acelea ale comitetului asociației.

El convoacă adunările generale ordinare și extraordinare în cazurile și condițiunile prevăzute de legi, prezintă ordinea de zi și conduce debaterile adunării generale.

El primește și înaintează autorităților respective contestațiunile și recursurile prezentate contra hotărârilor adunării generale, comitetului asociației și contra deciziunilor delegației permanente județene.

Supraveghează și controlează activitatea celorlalți membri din comitet și a funcționarilor asociației, fiind

solidari răspunzători cu aceștia pentru toate daunele cauzate asociației când se va dovedi lipsa de supraveghere.

2. Comitetul.

Art. 108. — Comitetul e format din președinte și din cel puțin 3 membri și anume: administratorul, cassierul și secretarul.

Art. 109. — Administratorul e însărcinat cu administrarea, întreținerea și exploatarea pășunii și a imobilelor aparținând asociației.

110. — Cassierul se ocupă cu manipularea banilor asociației, ținerea registrelor și a evidențelor respective și cu păstrarea valorilor și documentelor asociației.

Art. 111. — Secretarul ține arhiva asociației, redactează toată corespondența și ia parte la toate ședințele adunării generale și a comitetului, spre a încheia cuvenitele procese-verbale.

Art. 112. — Atribuțiunile comitetului sunt:

1. Să hotărască asupra exercitării dreptului de preempțiune din partea asociației în cazurile anunțate de înstrăinare de competență.

2. În cazul când nici societatea, nici ceilalți îndreptățiți (comuna și Ministerul de Agricultură) nu voesc să exercite acest drept, comitetul hotărăște asupra aprobării cerute pentru înstrăinare.

3. Să hotărască asupra participării la licitații a asociației și asupra cererii de modificare a condițiunilor de licitație, în cazurile de execuție silită asupra posesiunilor membrilor.

4. Să transmită celor îndreptățiți după lege (prin vânzare directă, prin bună înțelegere sau prin licitație) competențele dobândite de asociație prin exercitarea dreptului de preempțiune sau pe calea licitației.

5. Potrivit legii și regulamentului de față, împarte între cei îndreptățiți dreptul de pășunare a competențelor ce prisosesc peste nevoile proprietarilor respectivi.

6. Face repartizarea contribuțiunilor fixate de adunarea generală și a taxelor de pășunat și folosință pe baza propunerilor cassierului și administratorului asociației.

Se pronunță în termen de 8 zile asupra reclamațiunilor ce s'ar face de către membri în contra acestei repartizări.

7. Intocmește registrul membrilor și menționează în el toate schimbările de proprietate.

8. Împreună cu președintele întocmește ordinea de zi la adunările generale.

9. Face proiecte de repartizare între membri a beneficiilor asociației și îl supune adunării generale spre aprobare.

10. Propune adunării generale condițiunile de

vânzare a produselor asociației, dacă este cazul, și condițiuni de arendare a bunurilor ce sunt de arendat.

11. Face contractele pentru arendările sau închirierile de imobile cari au fost aprobate de adunarea generală și de Ministerul de Agricultură și Domenii.

12. Hotărăște asupra contractării de obligațiuni prin care societatea se angajează până la concurența sumei de lei 500, socotit valoare aur.

13. Ingrijește ca bugetul anual să fie făcut la timp și pus la dispoziția celor interesați timp de 15 zile înainte de adunarea generală ordinară care trebuie să-l discute.

Art. 113. — Pe lângă atribuțiunile ce le sunt date prin lege, comitetul și membrii cari îl compun sunt ținuți la îndeplinirea tuturor însărcinărilor ce le sunt date prin regulamente, prin statutele asociației respective, cum și prin hotărârile adunării generale ale comitetului sau președintelui.

Modul de folosință a pășunii.

Art. 114. — Terenurile aparținând asociațiilor de pășunat, cum și acele ce prin legi sau prin uz au fost destinate pentru a fi folosite în comun ca izlaz, nu pot fi întrebuințate decât pentru pășunat și pentru cultivarea plantelor de nutreț.

Destinațiunea aceasta nu li se poate schimba nici chiar temporar sau parțial, fără aprobarea Ministerului de Agricultură și Domenii.

Art. 115. — Folosința izlazului, cum și a întregii averi a asociației aparține membrilor asociației în proporția dreptului de proprietate sau de folosință și numai pentru scopul creșterii vitelor.

Art. 116. — Membrii pot introduce pe pășune numai vitele ce le aparțin direct.

Dacă un membru al asociației posedă vite mai puține decât are drept să aducă la pășunat în raport cu competența lui, prisosul se arendează de asociație, prin comitet și președinte, la acei membri din asociație cari nu au competențe îndestulătoare pentru vitele ce posedă, preferindu-se cei cu drept de folosință mai restrâns.

În lipsa acestora, sau după îndestularea lor, prisosul se arendează locuitorilor din comună pe teritoriul căreia este izlazul și care nu a putut încapa pe izlazul comunal.

Art. 117. — Pentru vitele astfel învoite în izlazul asociației, proprietarii respectivi vor plăti taxe de pășunat, stabilite pe cap de vită, cari revin membrilor al căror prisos de competență a fost astfel cedat.

Ei vor putea fi obligați să plătească taxe pentru folosirea imobilelor accesorii izlazului, în proporția în care le folosesc, cum și să contribuie în mod proporțional la taxele fixate în scopul executării lucrărilor de întreținere a izlazului sau la prestarea în natură a muncilor necesare în acest scop.

Art. 118. — Membrii asociației sunt datori să anunțe asociației, până la data de 31 Martie, vitele ce posedă și voesc să introducă la pășunat, cari se vor înscrie într'un registru de către membrul desemnat pentru acesta de comitet.

Fiecărui membru i se va libera un certificat de pășunat pentru vitele înscrise.

Asociația este datoare, prin președintele său, să comunice imediat după această operație, primăriei comunei respective, întinderile rămase disponibile, numărul vitelor ce pot fi introduse pe aceste întinderi, potrivit regulamentului de pășunat, taxele și contribuțiunile stabilite pentru folosința pe cap de vită.

În caz că nu va face această comunicare, este pasibil de pedepsele prevăzute de lege.

Art. 119. — Primarul comunei este dator să aducă la cunoștința locuitorilor, prin afișarea obișnuită în comună, în termen de cel mult 3 zile dela primire, comunicarea asociației.

Art. 120. — Cei interesați se vor putea adresa, în termen de 10 zile, direct asociației, pentru a contracta învoeli. Cererea lor va trebui să fie însoțită de recomandarea primăriei, care să le certifice dreptul și dacă nu au fost învoiiți în izlazul comunal.

Art. 121. — Primăria va putea ea însăși a lua asupra ei disponibilul din pășunea asociației, în schimbul plății taxelor fixate și a face direct învoeli cu locuitorii îndreptățiți.

Art. 122. — Dacă în termenul acordat, disponibilul din pășunea asociației n'a fost cerut de loc, sau nu a fost în întregime ocupat de locuitorii din comună prin teritoriul căreia se află izlazul, asociația poate dispune de el și a-l arenda cui va crede cu cale.

Art. 123. — Pentru folosința pășunii, fiecare asociație va întocmi un regulament (statut de pășunat) în care, potrivit condițiilor locale, intereselor generale economice și intereselor membrilor, se vor stabili normele generale pentru întrebuințarea teritoriului pășunii și condițiunile în cari se va face pășunatul. În acest regulament, după ce se va face descrierea amănunțită a teritoriilor aparținând asociației, a drumurilor, adăpătorilor, și a tuturor accesoriilor aflate pe el, cum sunt: păduri, cariere de piatră, nisip, bălți, arbori izolați, puțuri, etc., se va determina cari anume porțiuni se destină pășunatului sau se rețin pentru coasă, cari se vor cultiva cu plante de nutreț, ce anume fel de vite se vor cultiva cu plante de nutreț, ce anume fel de vite se vor introduce pe diferitele porțiuni ale pășunii, la ce epoci și câte pentru fiecare jugăr, cum va alterna pășunatul pe porțiunile destinate în acest scop, se vor indica locurile unde se va face adăpatul, drumurile de acces la adăpători și la diferitele trupuri de pășune, se vor stabili condițiunile în cari se va face paza vitelor, etc.

Art. 124. — Dispozițiunile din regulamentul de pășunat nu se pot abate dela normele generale stabilite în legea XII din 1894, cap II și dispozițiunile prezentului regulament.

Art. 125. — Regulamentul de pășunat se întocmește de adunarea generală și se pune la dispoziția publicului.

Art. 126. — În termen de 15 zile dela punerea la dispoziția publicului, cei interesați pot face contestații în contra dispozițiunilor din regulament.

Art. 127. — Președintele asociației e dator ca, în termen de 5 zile dela expirarea termenului acordat pentru prezentarea contestațiilor, să înainteze regulamentul de pășunat și toate contestațiile primite comisiunii economice a consiliului economic județean.

Consiliul județean îl înaintează împreună cu contestațiile primite și cu întâmpinările sale motivate Ministerului Agriculturii și Domeniilor, care decide asupra aprobării lui.

Art. 128. — Ministerul de Agricultură și Domenii examinează regulamentul chiar și în dispozițiunile lui necontestate și poate face modificările necesare sau chiar să întocmească un nou regulament.

Art. 129. — Regulamentul de pășunat poate, dacă împrejurări noi o cer, să fie modificat în unele dispozițiuni sau înlocuit în totul, fie din inițiativa adunării generale a asociației cu aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor, fie și din oficiu de către minister.

Art. 130. — În baza art 37, legea X din 1913, se obligă asociațiile existente să întocmească noi regulamente de pășune în termen de 3 luni dela publicarea în Monitorul Oficial a prezentului regulament.

Asociațiile ce se vor constitui în viitor vor întocmi regulamentul de pășunat în termen de 3 luni dela aprobarea constituirii lor.

În caz contrariu regulamentele respective se vor întocmi de serviciile agricole județene și se vor aproba de Ministerul de Agricultură și Domenii.

Art. 131. — În afară de regulamentul de pășunat, care cuprinde normele de întreținere a pășunii, care are un caracter general și durabil, în fiecare an se va întocmi un plan de exploatare a pășunii, care va cuprinde dispozițiunile anuale referitoare la pășunat și în special dispozițiunile pentru lucrări de întreținere a pășunii, a drumurilor, a adăpătorilor, cum și lucrările culturale necesare pentru asigurarea productivității pășunii, cum ar fi: grăparea izlazului, îngrășarea lui cu băligar, distrugerea buruienilor, etc. dispozițiuni relative la felul culturilor de plante de nutreț pe porțiunile destinate în acest scop, epocile și condițiunile în cari ele se vor executa, etc.

Art. 132. — Planul de exploatare se întocmește de comitet și trebuie supus consilieratului agricol spre aprobare cel mai târziu până la 1 Februarie.

Consilieratul agricol e dator ca prin organele serviciului agricol județean să verifice la fața locului utilitatea dispozițiunilor stabilite prin planul de exploatare și să-l restituie asociației, aprobat sau cu modificările și completările ce se vor găsi necesare, cel mai târziu până la 1 Aprilie.

Art. 133. — În contra modificărilor sau completărilor făcute de consilieratul agricol asociația, prin președintele ei poate înainta contestație în termen de 15 zile dela comunicarea lor de către consilierat la Ministerul Agriculturii, direcția izlazurilor, care va decide, după o prealabilă cercetare la fața locului.

Art. 134. — În caz când planul de exploatare nu va fi întocmit de adunarea generală în termenul fixat, el se va întocmi de serviciul agricol județean.

Art. 135. — În afară de lucrările de întreținere cu caracter anual și de lucrările culturale hotărâte prin planul de exploatare, Ministerul de Agricultură și Domenii poate obliga asociațiile de pășune să execute lucrările de îmbunătățire ce ar fi, consolidarea prin plantații a terenurilor erizibile și a nisipurilor mobile, lucrări de indiguire, de drenare a terenurilor băltoase sau inundabile, etc., în limitele veniturilor posibile ale asociației.

Supraveghere.

Art. 136. — Asociația de pășunat funcționează sub supravegherea consiliului județean și a Ministerului de Agricultură și Domenii.

Controlul autorităților de supraveghere se poate manifesta asupra întregii activități a asociației, asupra modului de administrare, asupra contabilității, asupra întrebuințării economice și a rentabilității averii.

Art. 137. — Ele pot ordona convocarea adunării generale ori de câte ori vor găsi că este necesar a se lua hotărâri în chestiuni cari interesează asociația și cari, conform legii, sunt de competența adunării generale.

Vor hotărî măsurile necesare pentru a se remedia neregulele și lipsurile constatate în administrarea asociației și vor pronunța pedepsirea celor vinovați.

Dacă organele chemate să reprezinte asociația neglijează să valorifice vreun drept al asociației; autoritățile supraveghetoare pot însărcina pentru validarea dreptului pe avocatul Statului ori pe un alt avocat, chiar în contra voinței asociației. Imputernicirea dată are aceeași valoare ca și când ar fi fost dată de asociație.

Art. 138. — Supravegherea și controlul se exercită prin organele autorităților administrative și ale serviciilor agricole județene.

Aceste organe sunt datoare să controleze cel puțin de 2 ori pe an activitatea fiecărei asociații de pășunat, dacă averea asociației se folosește potrivit destinațiunii ei, dacă se întreține în stare bună, dacă gestiunea este

regulat ținută, dacă se execută lucrările de întreținere prevăzute în planul de exploatare anual și lucrările de îmbunătățire aprobate sau ordonate de Ministerul de Agricultură și în ce condițiuni, dacă sumele alocate prin bugetul asociației pentru anumite lucrări se întrebuintează efectiv pentru executarea lor, dacă pășunea se folosește conform regulamentului de pășunat, în fine, dacă se respectă în totul dispozițiunile legii, regulamentului și ordinele autorităților de supraveghere.

Toate cazurile de nereguli constatate se vor raporta consiliului județean, care va decide.

Atribuțiunile date prin legea X din 1913 și prin regulamentul de față în competența consiliului județean se îndeplinesc de delegațiunea permanentă județeană.

Art. 139. — În caz când la ședință nu a asistat reprezentantul serviciului agricol județean, hotărârile delegațiunii permanente județene ce privesc asociațiile de pășunat trebuiesc comunicate fără întârziere consilieratului agricol.

În contra hotărârilor delegațiunii permanente județene serviciul agricol județean poate face apel la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, care decide în ultima instanță.

Art. 140. — Ministerul de Agricultură și Domenii se poate pronunța direct în toate chestiunile de cari va fi sesizat prin organele serviciului agricol județean sau organele sale directe de control.

Hotărârile se vor comunica și delegațiunii permanente județene respective.

Art. 140. — Dacă activitatea asociației întâmpină dificultăți, dacă dă dovadă de rea administrare, dacă modul de conducere periclitează interesele economice generale sau interesele membrilor, dacă se constată rea voință din partea organelor de conducere pentru executarea lucrărilor de întreținere și îmbunătățire a terenului și imobilelor asociației, dacă modul de conducere provoacă greutăți financiare, etc. Ministerul de Agricultură și Domenii poate însărcina cu conducerea afacerilor asociației un comisar ministerial plătit de asociație, care va lucra în condițiunile prevăzut de legea X din 1913, art. 66.

În timpul activității comisarului ministerial, dreptul de supraveghere al consiliului județean este suspendat.

Art. 142. — Organele de conducere ale asociației, membrii comitetului și funcționarii, dacă nu-și îndeplinesc îndatoririle cu cari sunt însărcinați prin lege, re-

gulament sau statute, dacă nu execută dispozițiunile autorităților de supraveghere, sau dacă prin procederea lor provoacă daune asociațiilor, pe lângă responsabilitatea civilă a asociației și pe lângă sancțiunile de ordin disciplinar aplicabile de către comitet sau de adunarea generală, sunt pasibili de pedeapsa cu amendă dela 100 până la 10 000 lei, care se hotărăște de autoritățile de supraveghere, consiliul județean sau Ministerul de Agricultură și Domenii.

Cu aceleași amenzi Ministerul de Agricultură și Domenii poate pedepsi pe aceia cari execută hotărârile adunării generale înainte de a fi primit aprobarea necesară.

CAPITOLUL V.

Dispozițiuni finale.

Art. 143. — Locuitorii cari după promulgarea prezentului regulament își vor împărți izlazurile ce posed în asociație sau în devălmășie pe baza diferitelor, legi de împrumut, sau le vor schimba destinația nu vor putea beneficia de izlazul comunal.

Art. 144. — În afară de pedepsele prevăzute de legile și regulamentele speciale, toți acei cari vor contraveni la dispozițiile prezentului regulament sau ale regulamentului întocmit de comună, precum și ale planului de exploatare, se vor pedepsi în afară de despăgubiri, în comunele rurale și urbane nereședințe, cu amendă până la 500 lei, iar în comunele urbane reședințe cu amendă până la 5000 lei.

Contravenienții se vor judeca de către judecătorul de ocol atât în ce privește aplicarea pedepsei cât și în ce privește fixarea cheltuelilor ce cad în sarcina contravenienților și despăgubirilor la cari are drept, oricare ar fi valoarea lor.

Art. 145. — Toate actele organelor însărcinate cu administrarea izlazurilor, toate deliberațiunile consiliilor comunale sau județene, luate în contra dispozițiilor acestui regulament sau cari ar modifica planul de exploatare al izlazului, sunt nule și inexistente.

Nulitatea se pronunță la cererea Ministerului de Agricultură și Domenii, de prefect pentru comunele rurale și urbane nereședințe și de către Ministerul de Interne pentru comunele urbane reședințe de municipii.

Art. 146. — Toate dispozițiile contrarii regulamentului de față cari intră în vigoare dela data publicării lui sunt, și rămân abrogate.

Soluțiuni și interpretări administrative.

1

Întrebare: Jurjiu Gavril trăește în concubinaj cu Brânzaș Elisaveta din anul 1919.

Brânzaș elisaveta trăește în concubinaj cu Brân-

zaș Dumitru care a plecat în războiul mondial iă 1914 și de atunci nici nu s'a mai reînters.

Brânzaș Dumitru a fost declarat de mort de Judecătoria, constatând data morții, ziua de 25 Nov. 1924. (Fine.)

Jurjiu Gavril a încheiat căsătorie legitimă cu concubina sa Brânzaș Elisaveta la 28 Febr. 1925, înainte de căsătorie au avut 3 copii și anume;

1. Brânzaș Vasilie, născut la 30 Maiu 1920, înregistrat ca fiu neligitim, fără tată numai Brânzaș Elisaveta ca mamă naturală. Declarantul este Jurjiu Gavril.

2. Brânzaș Ioan născut la 18 Aug. 1921, înregistrat ca fiu legitim a lui Brânzaș Dumitru. Declarantul este tot Jurjiu Gavril.

3. Brânzaș Veronica, născută la 11 Martie 1924 înregistrată ca fiică naturală a lui Brânzaș Elisaveta iar Jurjiu Gavril o recunoaște de a sa.

Jurjiu Gavril voiește a-și legitima copiii care este procedura?

Răspuns: Înregistrarea copiilor Brânzaș Vasilie și Brânzaș Veronică este greșită; trebuie cerută rectificarea înregistrării pentru că până la 25 nov. 1924 poartă numele tatălui lor Brânzaș Dumitru.

Jurjiu Gavril nu îi poate recunoaște de ai săi copii fiindcă tata lor a trăit la ziua nașterii lor.

Fiind însă tata copiilor declarat de mort pe ziua de 24 nov. 1924, tata lor natural Jurjiu Gavril poate cere pe cale judecătorească legitimarea copiilor.

2

Intrebare: Un proprietar de vie are domiciliul la A. Are o vie în comuna B. și vinul încă ca mușt se transportează din comuna B. unde n'are numai via la comuna C. unde are moșia — Comunele A. B. și C. sunt fiecare în alt județ.

Intrebarea ieste că numitul unde trebuie să plătească taxa de vin pentru litre 78 b. în comuna unde este via adecă acolo unde se produce vinul s'au acolo unde este depozitat vinul?

Fiind că acolo unde este via n'are servilor și familia sa nu locuiește acolo, are dreptul pentru reducere la fiecare servitor și membru de familie 60 litre? După părerea mea n'are numai atunci când vinul se consumează acolo unde este via?

Răspuns: Legea pentru ratificarea, sporirea și unificarea taxelor asupra unora din articolele de consumație (M. O. 265/1920) art. 2 dispune ca este de a se plăti pentru vin de litre 75 bani; iar art. 8 prescrie ca produsele prevăzute în art. 2 se vor constata în depozitele taxate așa că declararea, constatarea și perceperea se vor face conform prevederilor din decretul lege No. 3364/1918 adecă în depozitele taxate.

Prin urmare taxa de consumație a vinului se va plăti în comuna B. înainte de a se transporta de acolo la comuna C.

Scutirea de taxe o are proprietarul ori unde să locuiască.

3

Intrebare: În comuna noastră în timpul revoluției din toamna anului 1918 făcători de rău a furat casa

de fier a comunei noastre. În anul 1925 s'a descoperi făptuitori sa aflat casa da în starea nefolosibilă și hârțiile de valoare ce erau în casa s'au nimicit. — Are comuna drept de despăgubire atât pentru casă cât și pentru hârțiile de valoare sau ba? Amnestie data pentru faptele săvârșite în timpul războiului se înțelege și pentru dreptul de despăgubire sau numai pentru faptele de crimă?

Răspuns: Amnestie este dată numai pentru delict, dreptul de despăgubire însă susțâ.

4

Intrebare: Cu ocaziunea eliberării biletelor de vite la târguri eliberăm acelu proprietar de vite, care nu este negustor de vite, și o adeverință, cumcă „este țăran agricultor mic și în decursul anului curent n'a vândut 4 buc. vite mari sau numărul echivalent din vitele mici. În sensul ordinului ministerial No. 23626 este scutit de impozit de 1% pe cifra afacerilor etc.

Fiindcă până acuma n'am folosit pe adeverința această timbre, fiindcă unii perceptori din județele vecine au luat reperul de timbre, fiindcă un coleg din plasa noastră afirmă, că este un ordin ministerial în sensul căruia adeverința această e scutită de timbre — Vă rog să binevoiți a comunica — dacă există — ordinul despre scutirea de timbru.

Răspuns: Dacă se adeverește acest lucru prin o certificat separat, atunci certificatul nu este scutit de timbrul fix; dacă însă se scrie pe biletul de vite act este scutită de taxa de 1%, atunci nu trebuie timbru.

5

Intrebare: 1. Un tânăr absolvent de 4 clase liceale în etate de 16 ani poate să fie primit în vre-o școală de mișcare C. F. R. dacă da, atunci ce condițiuni trebuie să întrunească?

2. Nu trebuie să fie satisfăcut de obligațiunile militare?

3. Tânărul fiu de plugar sărac poate beneficia de favorul să nu plătească întreținerea în școală?

4. Examene de primire se fac? dacă se fac când și din ce studii?

Răspuns: Nu.

6

Intrebare: 1. În art. 95 din legea pentru unificarea administrativă prevede, că secretarul comunal a primarului este șeful cancelăriei și în aceiaș calitate el are supravegherea tuturor lucrărilor, prin urmare el eliberează certificate de notarietate publică etc. în interesul locuitorilor. Legea menționată nu prevede că dânsul are dreptul de-a încasa taxe pentru lucrările oficioase sau particulare îndeplinite de el. În regulamentul directoratului general al internelor din Cluj No. 1702 din 8 Februarie 1922, taxele pentru lucrările oficioase și particulare să referă numai la notari. Deoarece în anul 1922 nu era legea pentru

unificarea administrativă și nu era organizate serviciile comunale ca azi cari sunt însărcinate cu întocmirea actelor.

2. Eu în calitate de secretar comunal am făcut mai multe cereri particulare însă în urmă am fost interzis de dl notar de a-mai întocmi cereri s'au apeluri, pe motivul că toate cererile și apelurile cad în competența notarului de a-le întocmi.

3. Rugăm a-ne răspunde, că secretarul comuna de primar poate încasa sau nu taxe pentru lucrările oficioase și particulare îndeplinite de el?

4. Secretarul comunal de primar poate redacta cereri și apeluri la particulari sau nu?

Răspuns: În comunele rurale din Ardeal și Banat numai notarul are dreptul de a redacta particularilor acte și de a încasa taxele stabilite pentru ele; secretarul comunal nu are dreptul acesta și poate fi tras în cercetare disciplinară și dat în judecată.

7

Intrebare: În județul nostru (Hunedoara) s'a încercat anul trecut 1925 în locul taxelor comunale în baza legii maximului — cu taxe com percentuale luând de bază impozitul statului. Aceasta s'a făcut în conțelegerea dlui prefect cu dlui Ministru (se spune), — însă având eu în localitate advocați aceștia au apelat impunerea, I-ul apel prefectura l'a respins ca tardia, II-lea apel dl. prefect l'a trimis dlui primpretor ca să pertracteze cu apelanții și prin bună învoire se plătească, — care asemenea a ramas fără rezultat, delă aceștia a trecut renitența și la unii meseriași, comercianți și țărani mai deștepti — așa că mi-a ramas o restanță de 150.000 lei la finea anului neîncasată, ($\frac{1}{3}$ -a din buget) așa că am o mulțime de art. bugetați ne achitați în lipsa de număr.

Dl. Prefect și dl. subprefect la intrebarea mea că: pot să duc în îndeplinire după exequare — și licitarea obiectelor cuprinse pt. acestea restante — nu mi-a dat nici un răspuns clar și pozitiv. Contabilitatea județ. mi-a spus ca să poate în baza bugetului comunei neapelat la timpul legal.

Dacă nu mă înșală memoria, — am cetit un răspuns al dumnevoastră în Adm. Rom. dat unui notar (cred că din Bănat) carele adus afacerea unui astfel de apel până la Inalta curte de apel, — care a dat hotărâre că e obligat, — și încasarea executorie a taxelor comunale eicteate pe anul 1925 — în orice formă ar fi fost acelea eicteate, — nu aflu însă acea hotărâre în numerii revistei cari îi posed.

Vă rog foarte mult, — binevoiți a-mi răspunde cu posibilă urgență în scris că părerea Dv. care e, și acel răspuns în care Nr, al revistei Adm. Rom. s'a publicat, — eventual dacă aveți cunoștință de un răspuns analog publicat în alt organ de publicitate.

Răspuns: Hotărârea și eictearea taxelor comunale în modul sus amintit se poate ataca și anula pentru că aceasta se consideră de „aruncul comunal cel vechiu“ ceea ce este oprit și prin legea maximului și prin legea contribuțiunei directe.

Consiliul comunal poate înființa diferite taxe comunale conform art. 1 și 4 din legea maximului pentru acoperirea cheltuielilor bugetare.

Ordonanța de sus nu există.

Se practică în multe județe, că se repartizează diferența neacoperită cu taxele comunale, pe veniturile contribuabililor stabilite de comisiunea de impunere a Statului și nu după impozitele Statului.

Și aceasta repartizare este ilegală.

8

Intrebare: Ministerul de Interne Ungar în anul 1915 a ordonat înregistrarea în registrul stării civile pentru morți al unui soldat mort în lupta pentru patrie cea ce să și efeptuit. Acest soldat înregistrat ca mort s'a reîntors din captivitate în anul 1921 dela care data nu locuiește cu soția sa legală. Acum ambii voiesc a se căsători ne mai voind a trăi la olaltă. Să poate nimic înregistrarea morții numitului soldat și care este procedura?

Răspuns: Se va constata prin proces verbal din partea primăriei identitatea respectivului cetățean, ca trăește și este aceiaș persoană, care este înregistrat ca mort; atunci în baza certificatului și procesului verbal se va cere din partea Oficiului stării civile din oficiu anularea înregistrării ea mort.

9

Intrebare: A-și dori ca în anul școlar 1926/27 să urmez cursul de notar în Lugoj însă n'am numai VII (șapte) clase de liceu și o praxă din anul 1922 nu știu dacă pot ca să fiu primit la cursul de notar și în caz dacă nu am ce i de făcut adecă cine poate să-mi permită înscrierea.

Răspuns: Concursul este publicat în revista de azi; condițiunile de primire sunt acolo înșirate.

10

Intrebare: Cu mult respect vă rog să binevoiți a-mi răspunde prin prețioasa d-voastră revistă „Administrarea Română“ dacă art. 369 din L. pt. N. administrativă își are sau nu stricta aplicare și anume: Absolvenții școalelor de notari din Vechiul Regat, în cazurile de ivirea locurilor vacante și în lipsă de alți candidați, pot fi numiți notari în Ardeal și în ce condițiuni?

Răspuns: Pot fi numiți în condițiunile înșirate în legea administrativă.

11

Intrebare: Vă rog să binevoiți în numărul viitor al revistei a-mi da declușiri la următoarea întrebare:

Din anul 1923 și până în prezent sunt scriitor diurnist la notariatul cercual din Ciocârlău și conf. statutului funcționarilor publici în luna Februar a. c. am depus examenul de capacitate care mi a reușit cu succes bun.

Dar certificatul despre depunerea acestui examen nu l'am primit. Dl. prefect a spus că certificatul îl vom primi de la dl. Ministru de Interne.

Și fiind că până în prezent nu l'am primit și nici nu știu rezultatul oare nu sunt nimicite aceste examene de capacitate din luna Febr. a. c. ?

Și fiind că examenul mi a reușit cu succes bun pot ca să mi cer numire de secretar comunal înainte de primirea certificatului ori nu ?

Și aceasta numire se face de toți consilierii comunali sau numai de primarul cu delegația permanentă ?

Răspuns : Examenul depus este valabil ; certificatul îl cereți dela Comisiunea examenătoare.

Secretarul comunal se numește de primar cu delegația permanentă în baza unui concurs publicat dintre cei mai calificați.

PUBLICAȚIUNI.

Publicațiune

Practicant cu praxă de peste 2 ani și capabil de a conduce birou notarial mai mare, posedă limba română și maghiară, sunt necăsătorit și subloc. de rezervă. Ofertele rog a se trimite pe adresa:

Balogh Ștefan student în drept, Gârceiu județul Sălaj.

Scriitor cu praxă de 20 ani capabil de a conduce notariatul, cu 6 clase civile posedă limba română, germană și maghiară, caut post cu leafă fixă. Ofertele rog a le trimite: Iosif Wesely în Banișor u. p. Crasna jud. Salaj, la notariat.

Un notar cu diplomă și cu 3 ani de serviciu, 34 ani, necăsătorit caută un loc, ca subnotar sau substituit în regiune română.

Ofertele rog pe adresa: *Nagy Adalbert, Pachie jud. Treiscaune.*

Concurs.

Primăria comunei Chier, județul Arad — publică concurs pentru ocuparea postului de impiegat comunal. Se cere, ca reflectantul să fie deplin versat în agendele administrative și să fie necăsătorit.

Retribuțiunile împreună cu acest post sunt: Salar de 2.500 Lei lunar, încălzit, luminat și locuință împreună cu secretarul). Reflectantul va primi vipt pe lângă un preț redus dela notar.

Postul se va ocupa imediat. — Cererile se vor adresa către primăria comunei Chier, județul Arad, p. Spineni.

Notarul comunei Gilău (jud. Cluj) spre imediată aplicare caută 1 grefier solid, care posedă minimum 3 ani, praxă și vorbește limba statului.

Plată lunară e 4000 Lei.

Oferte rog pe adresa Notarul comunei Gilău (jud. Cluj)

Notar diplomat al Școlii de notar Făgăraș cu praxă de 5 ani, necăsătorit, de naționalitate evreu posedând limba română maghiară germană, deplin vărsat în toate agendele notariale, caută din post de notar, eventual de subnotar

Rog oferte cu condițiunile de salar pe adresa: *Notariatul Beica de jos, jud. Mureș.*

Secretar cu familie mică caută post la un notariat mai mare. Posedă limba română și maghiară, în administrația comunală are 12 ani.

Adresa: *Antonie David, Livadia de Câmp.*

Plasa: *Pui. Județul: Hunedoara.*

Un scriitor care are 8 clase liceale și care posedă limba română la perfecție caută un post într'un notariat

Rog ofertele pe adresa de mai jos:

Eugen Kiss, Str. Pușcași No. 30, Ploști.

Practicant cu praxă de mai mulți ani și capabil de a conduce notariatul, caută un post la careva notariat. Posedă limba română, germană și maghiară. Fiind necăsătorit, fără vipt și locuință nu pot merge. Ofertele rog a le trimite pe adresa: Iosif Kormos locuitor la Văd. lui Bela Décsi, Târgu-Mureș, Str. Gen. Drăgălina 10

„Concurs“

La notariatul Cuci (Kutyfalva) jud. Turda sa caută un scriitor cu praxă în agendele notariale. Salar 2000 Lei. Douamii Lei lunar și prânz gratis.

Locul se poate ocupa în Aug. 1920
Cuci 7 Iulie 1926.

Notar.

Publicațiune.

La notariatul Jebel se caută un scrietor vărsat în agende de impozite și urmărire cu o leafă lunară începătoare de 3250 lei, $\frac{1}{3}$ din veniturile din bilete de vite, alte venituri particulare ce i se vor împărți după merit și 4 m³ lemne de foc pe an. Dacă va corespunde, va primi deja în primele luni urcare de leafă.

Jebel, la 20 Iunie 1926.

Primăria Comunală.

Publicațiune.

Se publică concurs pentru complectarea postului de secretar de notar dela Notariatu comunei Gilău (jud. Cluj).

Reflectanți cari posed diploma de notar să-și înainteze cererea de concurs dimpreună cu actele menționate în art. 7. a Regulamentului pentru aplicarea Statutului funcționarilor la adresa: Notarului Comunei Gilău.

Plata lunară cu accesorii Lei 4000.

No. 439/1926.

Concurs.

Primaria comunei Wiesenheid, județul Arad și plasa Arad publică concurs pt. ocupare postului de impiegat comunal. Se cere, că reflectantul să fie deplin vărsat în agendele administrative, se posedă limba statului și cea germană la perfecție, să aibă 6 clase medii pt. a putea fi denumit de locțiutor ofițer a st. civile. Retribuțiunea e Lei 3000— lunar, anual 6 m² lemne de foc, luminat și locuința. Postul să poate ocupa imediat.

Notar: Suci.

Nr. 215-1926.

Publicațiune.

Terenul de vânat al comunei Valchid din plasa Daneș jud. Târnava-mare cu suprafață de 3704 jug. cat. se va esarânda prin licitație publică în ziua de 20 August 1926 oara 9 a. m. în localul primăriei din loc, pe timp de 6 ani începând cu 1 Septembrie 1926.

Prețul de strigare 5000 Lei.

Licitatie se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilități publice cu oferte scrise și sigilate și însoțite de o garanție de 10% a prețului de strigare.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală.

Valchid la 3 Iulie 1926.

Primăria comunală.

primar:
Ioan Dumsrean.

notar:
Inocențiu Borza.